

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Hodnocení výkonnosti podniku

2024

Eliška Brožová

Studijní program: B0413A050002 – Ekonomika a management

Vedoucí práce: Ing. Miroslav Sponer, Ph.D.

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Brožová** Jméno: **Eliška** Osobní číslo: **506673**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávací katedra/ústav: **Institut ekonomických studií**
Studijní program: **Ekonomika a management**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Hodnocení výkonnosti podniku

Název bakalářské práce anglicky:

Company Performance Evaluation

Pokyny pro vypracování:

CÍL PRÁCE: Cílem bakalářské práce bude vyhodnocení finanční výkonnosti vybraného podniku za období 2018 - 2022 a následné doporučení návrhů pro budoucí prosperitu vybrané společnosti.
PŘÍNOS PRÁCE: Přínosem bakalářské práce bude zhodnocení finančního zdraví vybraného podniku a doporučení návrhů pro jeho budoucí prosperitu.
OSNOVA: (1) Úvod práce, cíl práce, (2) Relevantní teoretická východiska, (3) Charakteristika podniku, (4) Analýza současného stavu, (5) Návrh řešení, doporučení k implementaci, (6) Závěry, shrnutí výsledků.

Seznam doporučené literatury:

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., REMEŠ, D., ŠTEKER, K. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
PAVELKOVÁ, D., KNÁPKOVÁ, A. Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 2009. ISBN: 978-80-86131-85-6
RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN: 978-80-27120-28-4.
VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:

Ing. Miroslav Sponer, Ph.D. Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **08.12.2023** Termín odevzdání bakalářské práce: **25.04.2024**

Platnost zadání bakalářské práce: _____

Ing. Miroslav Sponer, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

Mgr. František Hřebík, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Studentka bere na vědomí, že je povinna vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studentky

BROŽOVÁ, Eliška. *Hodnocení výkonnosti podniku*. Praha: ČVUT 2024. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citovala a uvádím je v přiloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 25.4.2024

Poděkování

Hlavní poděkování patří Ing. Miroslavovi Sponerovi, Ph.D. za samotné vedení mé bakalářské práce, vstřícnou spolupráci, trpělivost a podporu, a také za odborné rady, které pro mě byly velmi nápomocné při zpracovávání analýzy. Poděkování věnuji také společnosti Sellier & Bellot a.s. za zodpovězení všech mých dotazů, za poskytnutí potřebných dat a také za svolení data k vypracování analýzy použít.

Abstrakt

Cílem mé bakalářské práce je vyhodnocení finanční výkonnosti vybraného podniku za období 2018–2022 a následné doporučení návrhů pro budoucí prosperitu vybrané společnosti. Práce je rozdělena na 2 hlavní části. První část obsahuje teoretické informace o finančním řízení, finanční analýze, účetních výkazech a metodách finanční analýzy. Druhá část se skládá nejprve z představení vybraného podniku, jeho organizační struktury, stručné historie a výrobního programu společnosti. Následuje praktická analýza finančního hospodaření podniku za pomoci nástrojů a metod finanční analýzy. V závěru praktické části jsou shrnuty výsledky provedené analýzy a navrhnutá doporučení pro případné zlepšení finanční situace podniku.

Klíčová slova

Finanční řízení, Finanční analýza, Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty, Horizontální analýza, Vertikální analýza, Ukazatele rentability, Ukazatele likvidity, Ukazatele aktivity, Ukazatele zadluženosti.

Abstract

The aim of my bachelor thesis is to evaluate the financial performance of the selected company for the period 2018–2022 and the subsequent recommendation of proposals for the future prosperity of the selected company. The thesis is divided into 2 main parts. The first part contains theoretical information about financial management, financial analysis, financial statements and methods of financial analysis. The second part consists of an introduction of the selected company, its organizational structure, a brief history and the production program of the company. This is followed by a practical analysis of the financial management of the company with the help of instruments and methods of financial analysis. At the end of the practical part, there is a summary of the results of the analysis and suggestions for possible improvement of the company's financial situation.

Keywords

Financial Management, Financial Analysis, Balance Sheet, Profit and Loss Statement, Horizontal Analysis, Vertical Analysis, Profitability Indicators, Liquidity Indicators, Activity Indicators, Indebtedness Indicators.

Obsah

Úvod	9
1 Finanční řízení.....	12
1.1 Shareholder a stakeholder value	13
1.2 Hodnota podniku	14
2 Finanční analýza podniku.....	16
2.1 Zdroje finanční analýzy	16
2.2 Uživatelé finanční analýzy	19
2.3 Bilanční pravidla	20
2.4 Výsledky hospodaření	21
3 Metody finanční analýzy	22
3.1 Absolutní ukazatele finanční analýzy	23
3.2 Poměrové ukazatele finanční analýzy	24
3.2.1 Ukazatele rentability	24
3.2.2 Ukazatele likvidity	26
3.2.3 Ukazatele aktivity	27
3.2.4 Ukazatele zadluženosti	28
3.3 Rozdílové ukazatele finanční analýzy	30
3.3.1 Ukazatele čistého pracovního kapitálu	30
4 Představení vybraného podniku.....	33
4.1 Charakteristika podniku:	33
4.2 Historie podniku	35
4.3 Organizační struktura podniku	36
4.4 Výrobní program společnosti	37
5 Finanční analýza společnosti Sellier & Bellot a.s.....	38
5.1 Bilanční pravidla	38
5.2 Zhodnocení výsledků hospodaření podniku	42
5.3 Analýza absolutních ukazatelů	43
5.3.1 Vertikální analýza rozvahy	43
5.3.2 Horizontální analýza rozvahy	49
5.3.3 Vertikální analýza zisku a ztráty	52
5.3.4 Horizontální analýza zisku a ztráty	53
5.4 Analýza poměrových ukazatelů	54
5.4.1 Analýza rentability	54
5.4.2 Analýza likvidity	55
5.4.3 Analýza aktivity	56

5.4.4	Analýza zadluženosti	58
5.5	Analýza rozdílových ukazatelů	59
5.5.1	Analýza čistého pracovního kapitálu	59
6	Vyhodnocení finanční situace společnosti Sellier & Bellot a.s. a návrh doporučení.....	61
6.1	Shrnutí výsledků a návrhy doporučení	61
	Závěr	65
	Seznam použité literatury.....	67
	Seznam internetových zdrojů	68
	Seznam obrázků	69
	Seznam tabulek	70
	Seznam grafů.....	70
	Seznam příloh.....	71

Úvod

Správné hospodaření s finančními prostředky je velmi důležité jak v pracovním, tak i v osobním životě. Abychom byli jako podnikatelé na trhu úspěšní, je nutné v rámci podniku sledování jeho finanční stránky. Zda se vyvíjí pozitivním směrem, či nikoliv. V tomto kroku je nám nápomocný hlavní nástroj finančního řízení, který je tvořen systematickým rozbořením získaných dat neboli finanční analýzou. Náplní této analýzy je průzkum podniku z hlediska minulého, současného i budoucího rozvoje. Klíčové jsou pro nás v rámci této analýzy její nástroje a metody, pomocí kterých jsme po jejich následné aplikaci v rámci podniku schopni určit, jakým způsobem s našimi peněžními prostředky nakládáme. Finanční analýza nám také udává určitý směr, kterým se v budoucích letech vydat a také jakou strategii obchodování zvolit, abychom si udrželi svou současnou pozici na trhu působení, či možno dosáhli vyšších úspěchů v rámci naší podnikatelské činnosti.

Hlavním cílem mé bakalářské práce je vyhodnocení finanční výkonnosti vybraného podniku za období 2018-2022 a následné doporučení návrhů pro budoucí prosperitu vybrané společnosti.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části. V první části práce se zabývám teoretickým popisem jednotlivých částí, kde je rozebrána nejprve problematika finančního řízení a následně jeho hlavní nástroj, tedy finanční analýza. V rámci této analýzy nejprve rozeberu absolutní ukazatele, následují poměrové ukazatele a v závěru teoretické části se nachází také charakteristika rozdílových ukazatelů finanční analýzy.

Pro praktické provedení finanční analýzy jsem si zvolila akciovou společnost Sellier & Bellot a.s. Tato společnost podniká v obranném a muničním průmyslu a v následujícím roce oslaví již 200 let výročí od jejího vzniku. Jejím polem působnosti je celosvětový trh, kde největší odběr produkce zaujímá Evropa a USA. V rámci druhé části práce bude tato vybraná společnost nejprve obecně charakterizována, následuje stručná historie, přestavení organizační struktury a výrobního programu společnosti. Poté již přichází na řadu praktická analýza jednotlivých ukazatelů, kde jsou důsledně rozebrány všechny ukazatele, které jsou představeny v části teoretické. Nejprve provedu analýzu absolutních ukazatelů, kam neodmyslitelně patří horizontální a vertikální analýza. Položky jednotlivých účetních výkazů, vybrané pro tuto analýzu, tvoří velký podíl na celém celku výkazů. Následně provedu analýzu poměrových ukazatelů, kde rozeberu, jak je podnik platebně schopný, tedy jeho likviditu. Zda využívá své peněžní prostředky efektivním způsobem a má jich dostatek na případné budoucí investice. A v neposlední řadě, jaká je míra zadlužení společnosti. Poté provedu analýzu rozdílových ukazatelů, kde se zaměřím na hlavní a nejvíce podstatný rozdílový ukazatel, čistý pracovní kapitál.

V závěru práce zhodnotím výsledky provedené analýzy a pokusím se na vybraný podnik zaměřit z hlediska budoucího rozvoje a navrhnu následná doporučení k případné zlepšení finanční situace a možného vyššího postavení na trhu působení.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Finanční řízení

Pokud máme k dispozici volné peněžní prostředky, rozhodujeme se třemi cestami, jak s nimi naložit. Tou první je okamžitá spotřeba, kdy zároveň získáme i okamžitý užitek. V praxi si tuto cestu můžeme představit jako investici do dovolené například ve vysněné destinaci. Druhou možností uplatnění volných peněžních prostředků je jejich investování například do vlastního podnikání. V tomto případě ovšem na konkrétní užitek z investice budeme muset čekat. Naší třetí možnost může tvořit uložení našich volných peněz na nějaké námi pocitově „bezpečné“ místo doma. Zde je nutné brát v úvahu vysoké riziko poškození či odcizení prostředků a pokles kupní ceny prostředků v důsledku míry inflace. V případě rozhodnutí pro druhou možnost, tedy investici do podnikání, je nutností znalost finančního řízení podniku. Pod ním si můžeme představit nástroje, které nám umožňují řídit, měřit a následně kontrolovat, že naše budoucí užítky z investice do podnikání přiměřeně kompenzují zdroje vložené do podnikání, a tedy že my jako vlastníci podniku za určitý čas a vložené peněžní prostředky v závislosti na míře rizika získáme příslušnou odměnu.¹

Pokud chceme rozvíjet náš podnikatelský záměr, je nutné definovat a stanovit finanční strategie podniku. Ty vycházejí z vize vlastníků a jsou realizované pomocí strategických cílů podniku. Finanční strategie tvoří základní kámen finančního managementu, jehož součástí jsou veškeré činnosti spojené s účelným financováním podnikatelských aktivit, kde cílem je směřování k naplnění strategie podniku a jeho základních cílů. Finanční management lze poté rozlišovat z hlediska časového na strategický finanční management, který má dlouhodobé vize na pět a více let. Taktický finanční management má střednědobé trvání v rozsahu jednoho roku až pěti let. Třetím typem je finanční management krátkodobý, který je uskutečňován v časovém horizontu do jednoho roku.²

Abychom po čase sklídili úspěchy na trhu, je třeba si vymezit a stanovit finanční cíl podnikání. Neznáme-li cíl našeho podnikání, nejsme poté ani schopni určit, která rozhodnutí jsou pro nás správná nebo špatná a zda mělo naše vynaložené úsilí vůbec nějaký smysl. Klade se zde otázka, zda můžeme považovat maximalizaci zisku za cíl našeho podnikání. Zisk představuje rozdíl mezi výnosy a náklady. Tudíž čím větší by kladný rozdíl byl, tím vyššího úspěchu by firma dosahovala. Není však možné identifikovat, zda je tento zisk z dlouhodobého hlediska udržitelný. Manažer se může rozhodnout například způsobem nahrazení kvalitního vstupního materiálu za levnější, a to mu přinese pouze

¹ ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2018. s. 16-18. ISBN 978-80-271-0194-8.

² NÝVLTOVÁ, Romana a MARINIČ, Pavel. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 15-20. ISBN 978-80-247-3158-2.

krátkodobý nárůst zisku, ovšem z dlouhodobého hlediska toto rozhodnutí povede spíše k silnému poklesu, a to především v důsledku ztráty zákazníků.³

1.1 Shareholder a stakeholder value

Současná teorie ekonomie za hlavní cíl podnikání považuje dlouhodobou schopnost podniku generovat výnosy a ihned poté inkasovat příjmy. Vlastník si po uhrazení všech svých závazků schopen vyplácet a odebírat peněžní toky. Tyto peněžní toky musí kompenzovat rizika v dostatečné míře, a také jsou zde nutností oportunitní výnosy všech příležitostí, které vlastník měl, ale nevyužil je, protože se rozhodl své volné peněžní prostředky vložit do svého podnikání. Teorie zvaná shareholder value je založena na konceptu hodnoty podniku, a to z pohledu poskytovatelů vlastního kapitálu. Shareholdera představuje majitel, vlastník či akcionář podniku. Pod pojmem stakeholder si můžeme představit skupinu zainteresovaných subjektů, které jsou součástí aktivit podniku a jeho výsledky. Tedy kromě vlastníka do této skupiny patří poskytovatel cizího kapitálu, manažer a ostatní zaměstnanci podniku, dodavatel, zákazník a samozřejmě nedílnou součástí je i stát. Cesty jednotlivých subjektů v konceptu stakeholder value se mohou ale v několika případech rozcházet, jelikož osobní zájmy a cíle mohou být pro každou vystupující stranu protichůdné. Zaměstnanci a manažeři mají mezi svými požadavky dobrý plat a stabilní pracovní prostředí. Dodavatelé naopak usilují o nejvyšší ceny dodávek, dále také stojí o dlouhodobé vztahy a nejlépe o co nejrychlejší úhradu závazků. Přáním zákazníka je kvalitní produkt za přívětivou cenu. Věřitel požaduje co nejvyšší odměnu za poskytnutý kapitál. A v závěru zájmem státu je daňový příjem a také například minimalizace negativních dopadů plynoucích z podnikání na životní prostředí. Všechny tyto vlivy mohou působit negativně vůči snaze vlastníka realizovat odměnu za vložený čas a peněžní prostředky. Ovšem stakeholderi mají jeden společný zájem a tím je dlouhodobá existence a úspěšnost podnikání, a proto také koncept shareholder value s konceptem stakeholder value nemusí být nutně konkurenčním bojem. Je nutností, aby u obou konceptů existovala propojenost a za cíl podnikání považovat maximalizaci hodnoty podniku pro vlastníka v závislosti respektování zájmů všech stakeholderů.³

³ ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2018. s. 19. ISBN 978-80-271-0194-8.

1.2 Hodnota podniku

V mnoha případech bývá hodnota nějaké věci ztotožňována s její cenou. Toto tvrzení je ovšem zcestné. Cenou se rozumí částka, která je požadována, nabízena nebo zaplacená za určitý produkt či službu. Vzniká na základě střetnutí nabídky a poptávky, a to především v případě, že pro prodávajícího je hodnota nižší nebo rovna než cena, která byla sjednána a současně platí, že hodnota pro kupujícího musí být vyšší nebo rovna než sjednaná cena. Hodnota podniku se může lišit z pohledu vlastníka, který je ochodlán podnik prodat, z pohledu vlastníka, který touží v podnikání i nadále pokračovat a cílit na své podnikatelské strategie a schopnosti, nebo z pohledu možného budoucího investora, který zvažuje koupi podniku. Podnik lze zpravidla oceňovat dvěma způsoby. Hodnota brutto představuje hodnotu podniku jako podnikatelské jednotky, kteří přísluší vlastníkům a věřitelům. U hodnoty netto hovoříme především o hodnotě kapitálu, který byl do podniku vložen vlastníky. V tomto případě se tedy jedná o ocenění podniku na úrovni jeho vlastníků.⁴

Tržní hodnota

Tržní hodnota představuje odhadnutou částku, za kterou by měl být směněn majetek k určitému datu ocenění mezi kupujícím a prodávajícím v rámci transakce probíhající mezi nezávislými a samostatnými partnery po proběhnutí marketingu, ve kterém obě strany vystupovaly rozumně a informativně.⁴

Reálná hodnota

Reálnou hodnotu můžeme chápat jako odhadovanou cenu za převod aktiva mezi navzájem znalými a ochotnými stranami, v doprovodu příslušných zájmů těchto stran.⁴

Investiční hodnota

Investiční hodnota plyne z držení aktiva podniku určitým subjektem s určitými cíli, která nemusí být nutně konkrétně spojena s jeho prodejem.⁴

⁴ ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2018. s.20-23. ISBN 978-80-271-0194-8.

Likvidační hodnota

Likvidační hodnotu představuje částka, které bychom měli dosáhnout v rámci prodeje aktiva nebo skupiny aktiv na samostatném základě. Zde jde například o situaci, kde je třeba nastavit hodnotu podniku, kterou by bylo možné postupným rozprodejem jednotlivých aktiv realizovat, nikoliv hodnotu podniku jako celku.⁵

Marketingový přístup

Hodnotu podniku lze stanovit třemi základními přístupy. Marketingovým přístupem zjišťujeme majetkovou podstatu podniku. Zde si majetkovou hodnotu podniku můžeme představit jako souhrn položek majetku podniku, které jsou individuálně oceněny a od těchto položek je následně odpočtena suma individuálně oceněných závazků.⁵

Tržní přístup

Tržní přístup má dvě možnosti odvození hodnoty podniku. V prvním případě odvozujeme hodnotu podniku buď přímo na podkladu dat kapitálové trhu, anebo metodou takzvaného tržního porovnání neboli tak, že od tržních cen obdobných odvozujeme hodnotu podniku.⁵

Výnosový přístup

V rámci výnosového přístupu nahlížíme na podnik jako na funkční celek, kde usilujeme o přínosu budoucích finančních užiteků věřitelům a vlastníkům a tato schopnost nám vyjadřuje hodnotu tohoto celku.⁵

⁵ ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2018. s. 21-22. ISBN 978-80-271-0194-8.

2 Finanční analýza podniku

V ekonomickém prostředí v současné době probíhají neustále změny, které mají samozřejmě jak pozitivní, tak i negativní dopad na podniky. K hodnocení výkonnosti podniku slouží systematický rozbor získaných dat neboli finanční analýza, která je zároveň i hlavním nástrojem finančního řízení podniku. Rozbor se týká firemní minulosti, současnosti a budoucího rozvoje podniku z hlediska finančního zdraví. Naším podnikovým cílem by měla být především finanční stabilita, kterou můžeme hodnotit ze dvou základních pohledů. Každý podnikatel vstupuje na trh s účelem zhodnotit peníze, tudíž pokud jsme schopni tvořit zisk, rozšiřujeme tím své vlastní bohatství. Druhým cílem, který se zdá být druhotným je zajištění platební schopnosti podniku. Zde je třeba brát na vědomí, že pokud nejsme platebně schopní, může to znamenat náš konec v podnikání. Nedá se tedy přesně definovat, který pohled je nadřazenější, oba se navzájem doplňují. V praxi vyžadujeme, aby podnik byl schopen tvořit zisk, aniž by byla ohrožena platební schopnost. Usilujeme tedy o nalezení takové úrovně likvidního majetku, která neohrozí schopnost výdělků a zároveň bude zajištěna platební schopnost podniku. Jako podnikatelé jsme ovlivněni trhem, kde vystupujeme. Celková ekonomická situace na místě provozování podnikatelské činnosti je pro nás klíčová. S růstem efektivnosti je možno počítat tam, kde kupní síla neustále roste a našich konkurentů není mnoho. Kupní sílu především ovlivňuje míra nezaměstnanosti a úroveň ekonomického růstu v místě podnikání. V případě ekonomické krize v popředí zájmu konkuruje platební schopnost, kde je třeba všemi silami udržet podnik na trhu bez ohledu klesající rentability.⁶

2.1 Zdroje finanční analýzy

Pro kvalitní zpracování finanční analýzy potřebujeme získat potřebná data. Základním zdrojem obsahující pro nás potřebná data jsou účetní výkazy podniku. Mezi ně řadíme rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích neboli cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohu účetní závěrky. Mnoho pro nás cenných informací ke zpracování nám může poskytnout i výroční zpráva. Další data lze samozřejmě čerpat i od vrcholových vedoucích pracovníků v podniku i například ověřených ekonomických statistik. V případě nejasností bude naší nejlepší volbou dotaz u interního analytika, který shromažďuje všechna potřebná data o podniku.⁷

⁶ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualiz. vyd. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing, 2019. s. 9-12. ISBN 978-80-271-2028-4.

⁷ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 18-19. ISBN 978-80-271-0563-2

Rozvaha

Rozvaha představuje veškerý majetek, který podnik vlastní a zároveň i zdroje, jimiž je tento majetek financován. Majetek je zahrnutý v rámci strany aktiv, kde ho nalezneme ve formě hmotné, nehmotné, finanční i oběžné. Součástí hmotného majetku jsou například pozemky a stavby. Nehmotný majetek představuje potřebný software podniku. Pod dlouhodobý finanční majetek si lze představit například podíly či zápůjčky a úvěry. Oběžný majetek tvoří z velké části zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek podniku. Zdroje financování rozdělujeme na vlastní a cizí, kdy mezi vlastní řadíme například výsledek hospodaření běžného účetního období či například základní kapitál. V rámci cizích zdrojů jsme zavázáni například splácet závazky vůči dodavatelům, či státu. Tyto pro nás nezbytné finance v rámci podnikání vystupují na straně pasiv v rozvaze podniku. Rozvahu sestavujeme vždy k určitému datu a v každém případě musí platit rovnost aktiv s pasivy.⁸

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty shromažďuje přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření podniku za určité účetní období. Výnosy představují peněžní částky, které podnik získal v rámci všech svých činností za určité účetní období, a to bez ohledu na jejich inkasu v tomto daném období. Naopak peněžní částky, které podnik v určitém období vynaložil pro získání výnosů, nazýváme náklady. Opět zde nebereme v úvahu, zda k jejich skutečnému zaplacení v daném období došlo. Výsledek hospodaření lze poté vyjádřit rozdílem celkových výnosů a celkových nákladů.

Výkaz zisku a ztráty se sestavuje v rámci druhového nebo účelového členění. Druhové členění se řídí povahou nákladů, tedy například spotřebou materiálu, odpisy dlouhodobého majetku a mzdovými náklady. Účelové členění se zabývá naopak sledováním příčiny vzniku nákladů, tedy za jakým účelem byly náklady vynaloženy.⁹

⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 24-38. ISBN 978-80-271-0563-2

⁹ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 40-48. ISBN 978-80-271-0563-2

OBRÁZEK 1: DRUHOVÉ A ÚČELOVÉ ČLENĚNÍ VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

V druhovém členění	V účelovém členění
<ul style="list-style-type: none"> • Tržby z prodej výrobků a služeb • tržby z prodeje zboží • Výkonová spotřeba • Změna stavu zásob vlastní činnosti • Aktivace • Osobní náklady • Úprava hodnot v provozní oblasti • Ostatní provozní výnosy • Ostatní provozní náklady • Provozní výsledek hospodaření 	<ul style="list-style-type: none"> • Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb • Náklady na prodeje (včetně úprav hodnot) • Hrubý zisk nebo ztráta • Odbytové náklady (včetně úprav hodnot) • Správní náklady (včetně úprav hodnot) • Ostatní provozní výnosy • Ostatní provozní náklady • Provozní výsledek hospodaření

Zdroj: Růčková, 2021 s. 32

Přehled o peněžních tocích

V tomto účetním výkazu sledujeme peněžní příjmy a výdaje podniku. Je důležitou součástí finančního řízení a finanční analýzy, jelikož bezprostředně zajišťuje likviditu podniku. Pro mnoho malých či středních podniků v prioritách převažuje vysoký stav peněžních prostředků před ziskovostí. V případě, kdy podnik nedosahuje zisku v některém ze sledovaných let, nemusí bezprostředně ohrožovat jeho působení na trhu. Ovšem dojde-li ke ztrátě peněžních prostředků pro každodenní běžné fungování podniku, jeho existence může být významně ohrožena. Výkaz cash flow se většinou člení na oblast provozní činnosti, investiční oblast a oblast externího financování. Běžná neboli provozní činnost je z finančního hlediska považována za nejdůležitější. Měla by tvořit jádro celého podniku, jelikož zahrnuje základní výdělečné činnosti podniku. Investiční činnost si můžeme představit jako pořízení a prodej dlouhodobého majetku a dále také například činnosti, které souvisejí s poskytováním úvěrů a půjček, které nelze řadit mezi provozní činnost. Zde bývá z hlediska budoucí vývoje podniku pozitivnější záporná hodnota, jelikož odpovídá investicím do dlouhodobého majetku. Do finanční činnosti řadíme peněžní toky, které směřují ke změně velikosti vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Kladná hodnota finančního cash flow udává přítok peněžních toků do podniku od vlastníků či věřitelů. Záporná hodnota naopak upozorňuje na odtok peněžních toků k vlastníků či věřitelům podniku.¹⁰

$$CF = \text{PŘÍJMY} - \text{VÝDAJE}$$

¹⁰ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 51-56. ISBN 978-80-271-0563-2

Přehled o změnách vlastního kapitálu

V rámci jednoho účetního období se v závislosti změn, které nastanou ve vlastním kapitálu, zvýší nebo sníží celkové bohatství podniku. V této celkové změně vlastního kapitálu se v promítají změny vyplývající z transakcí s vlastníky a změny vyplývající z ostatních operací, kam řadíme například změny z přecenění některých finančních aktiv a závazků. Podstatou tohoto výkazu je vysvětlení rozdílu u každé položky vlastního kapitálu mezi jejím počátečním a konečným stavem.¹¹

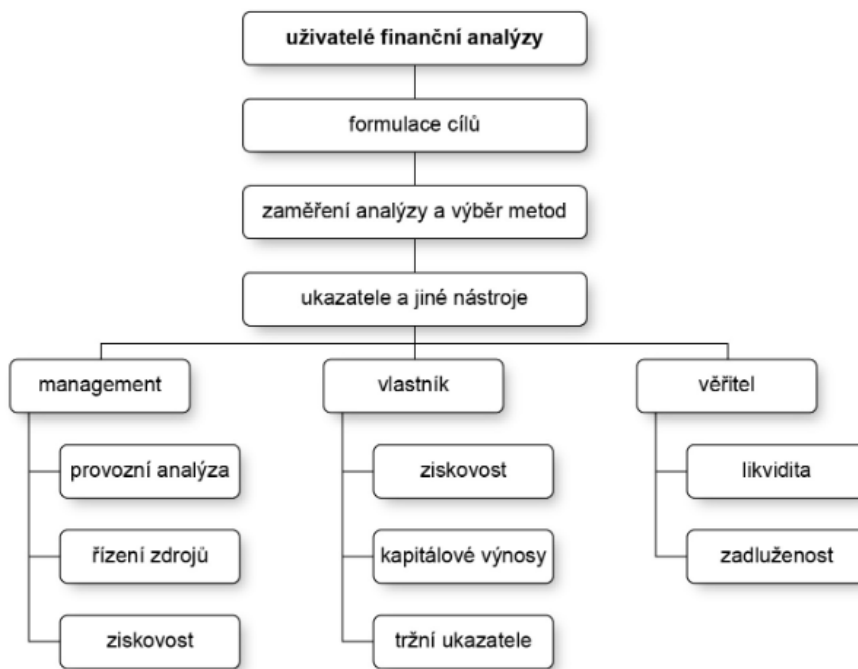
2.2 Uživatelé finanční analýzy

Uživatele finanční analýzy dělíme na interní a externí. Pro vlastníky neboli investory podniku je hlavním cílem maximalizace tržní hodnoty vlastního kapitálu podniku. Pomocí finanční analýzy si ověřují, zda jsou jejich investované prostředky řádně zhodnocovány a využívány. Pod externími uživateli si můžeme představit banky jako věřitele, pro které je klíčový vývoj dlouhodobé likvidity podniku a také hodnocení ziskovosti z hlediska dlouhého časového horizontu. Velký důraz se klade také schopnost tvorby finančních prostředků a na stabilitu jejich toků. Mezi další externisty patří například státní orgány, které usilují o správné odvádění daní u společností, dále také obchodní partneři a konkurence.¹²

¹¹ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 62. ISBN 978-80-271-0563-2

¹² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 11-13. ISBN 978-80-271-3124-2.

OBRÁZEK 2: UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Zdroj: Růčková, 2021 s.12

2.3 Bilanční pravidla

Bilanční pravidla nám slouží jako doporučení pro vzájemné vztahy aktiv a pasiv v podniku. V případě jejich nedodržení bychom měli situaci hodnotit v rámci celého podniku. Existují čtyři základní bilanční pravidla a těmi jsou zlaté bilanční pravidlo, pravidlo vyrovnání rizika, pari pravidlo a pravidlo růstové.¹³

Zlaté bilanční pravidlo

Teorii tohoto pravidla je financování dlouhodobého majetku pomocí dlouhodobých zdrojů financování, tedy vlastním či dlouhodobým cizím kapitálem a zároveň náš krátkodobý majetek pokrývat krátkodobými zdroji. V praxi se tato ideální představa příliš nevyskytuje. Menší podniky volí způsob konzervativního financování, který spočívá ve financování krátkodobých oběžných aktiv pomocí dlouhodobého kapitálu. Odběratelé mají tím pádem delší lhůty splatnosti. Velké podniky naproti tomu často využívají agresivní způsob financování, kdy financují dlouhodobá aktiva

¹³ SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing, 2017. s. 71. ISBN 978-80-271-0413-0.

krátkodobými zdroji. Je to velmi riziková cesta financování, ale také velmi levná a podniky v dobrém postavení na trhu, které disponují silnou vyjednávací silou vůči dodavatelům i odběratelům ji využívají celkem často.¹⁴

Pravidlo vyrovnání rizika

V rámci podniku usilujeme o financování vlastními i cizími zdroji, ideálně s převahou vlastních zdrojů nad cizími. Největší šanci na úspěch splnění obou těchto bilančních pravidel mají velké výrobní společnosti, jelikož vlastní značný podíl dlouhodobého majetku a zároveň mají lepší možnosti v řízení oběhu pohledávek a zásob, které jsou schopni získávat rychleji. Naopak malé výrobní společnosti potřebují větší množství oběžných aktiv a v případě, že by všechna tato aktiva pokrývaly krátkodobými zdroji, budou používat ve velké převaze cizí kapitál před vlastním.¹⁵

Pari pravidlo

Doporučením pari pravidla je užívání nejvýš tolika vlastního kapitálu, kolik může podnik uložit do dlouhodobého majetku. Ideálně méně, aby byla možnost financování také pomocí dlouhodobého cizího kapitálu.¹⁵

Růstové pravidlo

Zde se doporučuje, aby tempo růstu investic nepředbíhalo tempo růstu tržeb. Sleduje, zda má růst dlouhodobého majetku odezvu i v dalších výkonech podniku.¹⁵

2.4 Výsledky hospodaření

Výsledky hospodaření nalezneme ve výkazu zisku a ztráty. Nejčastěji jsou vyjádřeny pomocí zkratk EAT, EBT, EBIT a EBITDA. EAT neboli čistý zisk je výsledek hospodaření po zdanění. Pokud k tomuto čistému zisku přičteme daň z příjmu, získáme EBT, tedy zisk před odečtením daní. Pro získání hodnoty EBIT je následně nutné k zisku před zdaněním ještě přičíst položku nákladové úroky. Pod pojmem EBITDA si lze představit zisk před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizací.¹⁶

¹⁴ SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing, 2017. s.71-72. ISBN 978-80-271-0413-0.

¹⁵ SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing, 2017. s.74-75. ISBN 978-80-271-0413-0.

¹⁶ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 43-44. ISBN 978-80-271-3124-2.

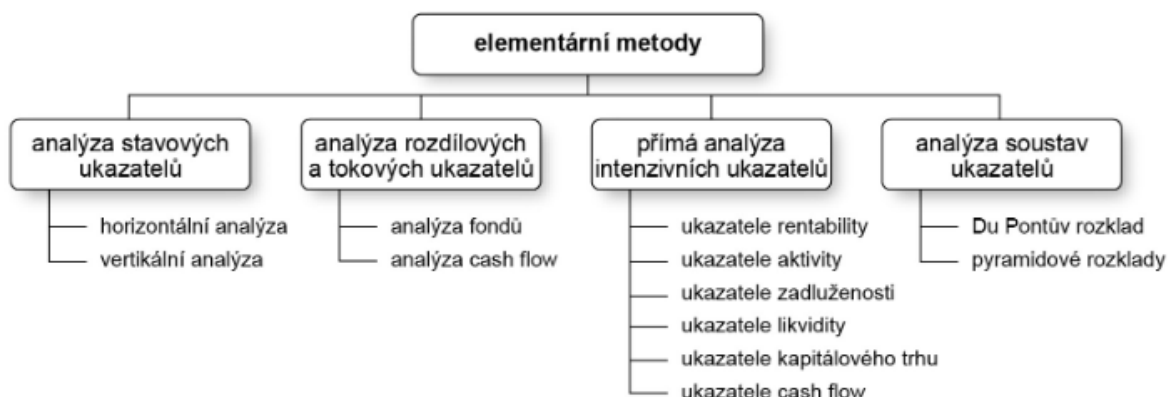
3 Metody finanční analýzy

Díky rozvoji matematických, ekonomických a statistických věd vznikla v rámci finanční analýzy celá řada metod hodnocení finančního zdraví podniku. Při realizaci finanční analýzy je třeba dbát na přiměřenost volby metod analýzy. Volba metody analýzy musí být účelná, tedy odpovídat předem zadanému cíli. Dále je zde důležitá nákladnost, jelikož analýza potřebuje kvalifikovanou práci a zároveň i čas. Nedílnou součástí je také spolehlivost, kterou není možné zvýšit rozšířením množství srovnávaných podniků, ale spíše kvalitnějších využitím všech dat, která nám jsou dostupná. Tím spolehlivější budou v závěru naše výsledky provedené analýzy a zároveň nižší riziko chybného rozhodnutí a tím i vyšší naděje na budoucí úspěch podniku. Pro metody finanční analýzy jsou základem finanční ukazatele. Ty představují číselnou charakteristiku ekonomické činnosti podniku. Ukazatele, které jsou přímo převzaté z účetních výkazů se vyjadřují v peněžních jednotkách, nicméně různými aritmetickými operacemi lze získat výsledek i v jednotkách času nebo například procentuálně. Finančních ukazatelů existuje celá řada, které můžeme aplikovat v rámci finanční analýzy. Existuje také celá řada kritérií, jakým způsobem členit tyto ukazatele. Ukazatel vybíráme na základě účelu, tedy komu mají výsledky sloužit a dále cílem finanční analýzy, zde se řídíme podnikatelským záměrem a okolnostmi, za kterých byl záměr zpracován. Rozlišujeme dva přístupy k hodnocení ekonomických procesů. Pro fundamentální analýzu jsou klíčové znalosti vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a zároveň i těmi mimoekonomickými procesy. Technická analýza využívá ke kvantitativnímu zpracování dat a následnému posouzení výsledků z hlediska ekonomického metod matematických a matematicko-statistických. Oba tyto přístupy jsou si velmi blízké, a to především z důvodu obtížného hodnocení výsledků technické analýzy bez znalostí ekonomických procesů. Nutností je tedy vzájemná kombinace obou typů analýz.¹⁷

¹⁷ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 45-47. ISBN 978-80-271-3124-2.

Metody elementární analýzy

Obrázek 3: Metody elementární analýzy

Zdroj: Růčková, 2021, s. 48

3.1 Absolutní ukazatele finanční analýzy

Absolutní ukazatele využíváme především, když chceme srovnat vývoj v časových řadách, tehdy provádíme horizontální analýzu. Dále nám tyto ukazatele poslouží k procentnímu rozboru komponent, kde se jednotlivé položky výkazů vyjádří jako procentní podíly.¹⁸

Horizontální analýza

Předmětem zájmu této analýzy je porovnání změn položek jednotlivých výkazů v určité časové posloupnosti. Vypočítáváme absolutní výše změn a následně její procentní vyjádření k určitému roku.¹⁸

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}$$

$$\% \text{ změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) / \text{ukazatel}_{t-1}$$

Vertikální analýza

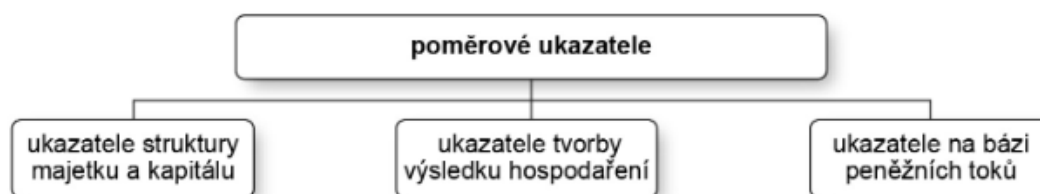
Cílem vertikální analýzy je procentní rozbor, kdy jednotlivé položky účetních výkazů vyjadřujeme jako procentní podíl k jediné zvolené základně představující 100%. Pro rozbor rozvahy se často využívá výše aktiv (pasiv) a u rozboru výkazu zisku a ztráty volíme velikost celkových výnosů a nákladů.¹⁸

¹⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 71. ISBN 978-80-271-0563-2

3.2 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Poměrové ukazatele tvoří základní nástroj finanční analýzy. Provedení analýzy účetních výkazů za využití poměrových ukazatelů nám umožní získat rychlou představu o finanční situaci v podniku, proto je tato metoda jednou z nejoblíbenějších. Poměrový ukazatel dává do poměru různé položky rozvahy, výkazu zisku a ztráty nebo například i cash flow, a to tvoří hlavní podstatu tohoto ukazatele. Nejvíce významnými poměrovými ukazateli jsou ukazatele rentability, ukazatele likvidity, ukazatele zadluženosti, ukazatele aktivity a také například ukazatele produktivity.¹⁹

OBRÁZEK 4: POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Zdroj: Růčková, 2021, s. 76

3.2.1 Ukazatele rentability

Rentabilitu si můžeme představit jako výnosnost vloženého kapitálu. Vyjadřuje schopnost podniku generovat nové zdroje a dosahovat zisku za využití investovaného kapitálu. Pozitivní pro podnik jsou rostoucí hodnoty tohoto ukazatele, jelikož ty poukazují na správné hospodaření s podnikovým majetkem i kapitálem. Ve výpočtu preferují tokové veličiny, které nalezneme ve výkazu zisku a ztráty a dále také stavové veličiny. Pro podniky je důležité sledovat tento ukazatel na úrovni rentability celkového vloženého kapitálu, rentability vlastního kapitálu, rentability tržeb a rentability investovaného kapitálu.²⁰

¹⁹ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 87. ISBN 978-80-271-0563-2

²⁰ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 64-71. ISBN 978-80-271-3124-2

Rentabilita celkového vloženého kapitálu

Tento ukazatel vyjadřuje celkovou efektivnost podniku, jeho výdělečnou činnost a v neposlední řadě také produkční sílu, bez ohledu na to, jakými zdroji byly podnikatelské činnosti financovány. Nejčastější formou výpočtu je podíl zisku před zdaněním a nákladovými úroky s aktivy.²¹

$$ROA = \text{Zisk} / \text{Aktiva celkem}$$

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu měří, jakou výnosnost má kapitál vložený akcionáři či vlastníky podniku. Na základě výpočtu tohoto ukazatele si mohou investoři ověřit, zda je jejich vložený kapitál reprodukován s náležitou intenzitou a odpovídá riziku investice. V případě růstu tohoto ukazatele se může zlepšovat výsledek hospodaření, zmenšovat podíl vlastního kapitálu v podniku nebo lze také dojít k poklesu úročení cizího kapitálu.²¹

$$ROE = \text{Čistý zisk} / \text{Vlastní kapitál}$$

Rentabilita tržeb

Tento ukazatel rentability nám je schopen určit, kolik zisku generuje podnik z jedné koruny tržeb. Je nezbytně nutné tento ukazatel pečlivě sledovat v průběhu podnikání, jelikož jeho neblahý vývoj by měl špatný dopad na všech ostatních ukazatelích.²¹

$$ROS = \text{Zisk} / \text{Tržby}$$

Rentabilita investovaného kapitálu

U tohoto ukazatele je pro nás klíčová návratnost investice. Sledujeme, jaký celkový zisk nám investice přinese.²¹

$$ROI = \text{EBIT} / (\text{Aktiva} - \text{Krátkodobé cizí zdroje})$$

²¹ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 67-71. ISBN 978-80-271-3124-2

3.2.2 Ukazatele likvidity

Likvidita je pro podnik jedním z klíčových ukazatelů, jelikož vyjadřuje schopnost daného podniku splácet včas své krátkodobé závazky. V případě nedostatku likvidity podnik není schopen využít možné ziskové příležitosti, které se mu mohou naskytnout během podnikání. Dalším problémem, který plyne z nedostatku likvidity v podniku je neschopnost podniku hradit své běžné závazky, což bohužel může vést k budoucímu bankrotu. Negativně bývá vnímán naopak i přebytek likvidity. Ten značí neschopnost vedoucího pracovníka vynakládat finanční prostředky do forem aktiv, které jsou efektivnější, než jsou aktiva oběžná. V současné době je na likviditu společně s výkazem cash flow nahlíženo jako na nejdůležitější disciplínu řízení podniku. Důraz by se v tomto případě měl především klást na menší podniky, jelikož zde je větší pravděpodobnost neúspěchu na trhu. Krátkodobé neregenerování zisku u malých podniků není katastrofou, naopak může znamenat, že jsme investovali prostředky, které nám přinesou budoucí úspěchy. Krize nastává v okamžiku, kdy podnik není schopen hradit své platební závazky, zpravidla tento problém vede ke krachu společnosti.²²

Běžná likvidita

Běžnou likviditu můžeme též nazvat jako likviditu 3. stupně. Říká nám, kolika jednotkami oběžných aktiv je pokryta jedna jednotka krátkodobých závazků. Jinými slovy vypovídá o schopnosti podniku uspokojit své věřitele v okamžiku, kdy by proměnil veškerá svá oběžná aktiva na hotovost. Doporučenou hodnotou oběžné likvidity je rozmezí od 1,5 do 2,5, nicméně čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím více je pravděpodobné zachování platební schopnosti podniku.²²

$$\text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky}$$

Pohotová likvidita

U likvidity 2. stupně neboli pohotové likvidity vycházíme z výpočtu běžné likvidity, s rozdílem v čitateli, kde oběžná aktiva snížíme o pro nás nejvíce obtížnou část v přeměně na peníze, tedy zásoby. Ideální hodnotou pro 2. stupeň likvidity je hodnota od 1 do 1,5. V případě vyšší hodnoty tohoto ukazatele budou spokojeni naši věřitelé, ovšem to samé nelze tvrdit o vedení podniku.²²

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}) / \text{Krátkodobé závazky}$$

²² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 59-63. ISBN 978-80-271-3124-2

Okamžitá likvidita

Likviditou prvního stupně je likvidita okamžitá, do níž vstupují pouze ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Součástí čitatele jsou tedy peněžní prostředky, které následně podělíme krátkodobými závazky. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je 0,5.²³

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{Peněžní prostředky} / \text{Krátkodobé závazky}$$

3.2.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity slouží podnikům jako zdroj sledování schopnosti využívání investovaných finančních prostředků a vázanosti jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Nejčastěji se tyto ukazatele vyjadřují formou počtu obrátek jednotlivých složek zdrojů nebo aktiv, anebo pomocí doby obratu. Tyto ukazatele nám odpoví na otázku, jak hospodaříme s našimi aktivy a jejich jednotlivými složkami a dále také jaký má toto hospodaření vliv na výnosnost a likviditu našeho podniku.²⁴

Obrat celkových aktiv

Tento ukazatel vyjadřuje, jak podnik generuje tržby při využití různých druhů aktiv. Je tedy poměrem tržeb a celkového vloženého kapitálu a tím i silně souvisí s ukazatelem rentability celkového kapitálu. Hodnoty tohoto ukazatele se dají jen stěží specifikovat, závisí především na druhu podnikatelské činnosti. Minimální hodnota je úroveň 1, podnik by měl však usilovat o co nevyšší úroveň.²⁴

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{Tržby} / \text{Aktiva celkem}$$

²³ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 62-63. ISBN 978-80-271-3124-2

²⁴ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 75-77. ISBN 978-80-271-3124-2

Obrat dlouhodobého majetku

U tohoto ukazatele posuzujeme především efektivní využití dlouhodobého majetku. Závisí na odepsanosti majetku a je dobré jej sledovat při uvažování o nové investici.²⁵

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \text{Tržby} / \text{Stálá aktiva}$$

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává, kolik dnů trvá jeden obrat zásob. Obratem zásob se myslí, v jakém časovém horizontu jsou zásoby drženy v podniku, než jsou prodány nebo spotřebovány.²⁵

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{Zásoby} / (\text{Tržby} / 360)$$

Doba obratu pohledávek

Tento ukazatel udává, kolik dnů musí podnik čekat na uhrazení závazků odběratelů. Delší průměrná doba úhrady pohledávek poté znamená i větší spotřebu úvěrů a tím se samozřejmě zvyšují i náklady.²⁵

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{Pohledávky} / (\text{Tržby} / 360)$$

Doba obratu závazků

Doba obratu zásob udává, jak dlouho nám jako podnikatelům trvá splatit své závazky vůči dodavatelům. Kratší doba je zde výhodnější z hlediska věřitelů, nicméně z hlediska podniku usilujeme o co nejdelší dobu splácení.²⁵

$$\text{Doba obratu závazků} = \text{Závazky} / (\text{Tržby} / 360)$$

3.2.4 Ukazatele zadluženosti

Zadluženost podniku nám indikuje výši možného rizika, který podnik nese při určitém poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů financování. Podnik musí být schopen splácet své závazky bez ohledu na jeho dané ekonomické situaci, tudíž čím vyšší je zadluženost podniku, tím roste riziko.

²⁵ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 75-77. ISBN 978-80-271-3124-2

Ovšem určitá míra zadlužení je pro podnik naopak obvykle užitečná, a to z toho důvodu, že cizí zdroje financování jsou pro podnik levnější než vlastní kapitál.²⁶

Celková zadluženost

Celková zadluženost je pro podnik hlavním základním ukazatelem zadluženosti. Jde o poměr cizích zdrojů a celkových aktiv. Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje mezi 30 až 60 procenty v závislosti na odvětví a schopnosti splácet úroky plynoucí z dluhů.²⁶

$$\text{Celková zadluženost} = \text{Cizí zdroje} / \text{Aktiva celkem}$$

Míra zadluženosti

Ukazatel míry zadluženosti je často využívaným a klíčovým především pro banky, v případě, kdy podnik žádá o nový úvěr. U rozhodování o poskytnutí úvěru je pro banky klíčový časový vývoj, kdy se podíl cizích zdrojů zvyšuje či snižuje. V tomto případě ukazatel signalizuje, v jaké míře by mohly být ohroženy nároky věřitelů.²⁶

$$\text{Míra zadluženosti} = \text{Cizí zdroje} / \text{Vlastní kapitál}$$

Úrokové krytí

Úrokové krytí udává výši zadluženosti v závislosti na schopnosti podniku splácet nákladové úroky. Doporučená hodnota úrokového krytí je vyšší než 5. Do poměru lze místo EBIT použít i hodnotu cash flow z provozní činnosti.²⁶

$$\text{Úrokové krytí} = \text{Zisk} / \text{Nákladové úroky}$$

²⁶ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 87-91. ISBN 978-80-271-0563-2

Doba splácení dluhů

Často využívaným ukazatelem zadluženosti je také doba splácení dluhů, který určuje dobu, za kterou je podnik schopen za pomoci vlastních sil z provozního cash flow uhradit své dluhy.²⁷

$$\text{Doba splácení dluhu} = \text{Cizí kapitál} / (\text{Čistý zisk} + \text{Odpisy})$$

3.3 Rozdílové ukazatele finanční analýzy

Rozdílové ukazatele analyzují a řídí finanční situace podniku a orientují se především na jeho platební schopnost neboli zda je podnik likvidní.²⁸

3.3.1 Ukazatele čistého pracovního kapitálu

Mezi nejvýznamnější rozdílové ukazatele řadíme čistý pracovní kapitál. Mluvíme tedy o provozním kapitálu, který tvoří rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji a velmi významně ovlivňuje platební schopnost podniku. Likvidní podnik by měl vlastnit potřebnou výši relativně volného kapitálu. Tím je myšlen přebytek krátkodobých aktiv nad krátkodobými cizími zdroji. Čistý pracovní kapitál je ta část oběžného majetku, která je zafinancována dlouhodobým kapitálem.²⁸

$$\text{Čistý pracovní kapitál (NWC)} = \text{Oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

²⁷ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 87-91. ISBN 978-80-271-0563-2

²⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 85-86. ISBN 978-80-271-0563-2

Obratový cyklus peněz

V rámci obratového cyklu peněz můžeme sledovat potřebu čistého pracovního kapitálu jako počet dnů, kdy je třeba pokrýt zbytečné mezery mezi dodáním materiálu a obdržáním plateb za hotové výrobky.²⁹

$$\text{Obratový cyklus peněz} = \text{Doba vázanosti zásob} + \text{Doba inkasa}$$

Ukazatel podílu čistého pracovního kapitálu na aktivech

Tento ukazatel vyjadřuje procentuální velikost, kterou zaujímá čistý pracovní kapitál na aktivech. Doporučenou hodnotu zaujímá rozpětí od 10 do 15 procent. Malá výše by byla riziková, vysoká naopak nevhodná z hlediska využívání kapitálu.²⁹

$$\text{Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech} = \text{NWC}/\text{Aktiva}$$

Podíl čistého pracovního kapitálu na tržbách

U tohoto ukazatele se doporučují nižší hodnoty. Růst ukazatele by měl v budoucnu negativní dopad na podnik z hlediska řízení čistého pracovního kapitálu.²⁹

$$\text{Podíl čistého pracovního kapitálu na tržbách} = \text{NWC}/\text{Tržby}$$

Čisté pohotové prostředky

Okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků nám určují čisté pohotové prostředky. Klíčovým je rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky se závazky, které jsou okamžitě splatné. Mezi tyto prostředky můžeme zahrnout například i krátkodobé cenné papíry či například i krátkodobé termínované vklady.²⁹

²⁹ SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing, 2017. s. 91–93. ISBN 978-80-271-0413-0.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Představení vybraného podniku

Pro praktickou část hodnocení výkonnosti podniku jsem si zvolila společnost Sellier & Bellot a.s. Tato akciová společnost se řadí již téměř 200 let mezi příčky světových strojírenských firem v muničním a obranném průmyslu. Svě vysoce postavené místo také zaujímá ve škále nejvýznamnějších průmyslových společností v České republice. Kvalitu produkovaného portfolia zaručuje pokročilá technologie všech fází výroby společnosti. Vášniví střelci nemají výběr střeliva vůbec jednoduchý, jelikož sortiment společnosti je opravdu velmi široký a pestrý. Mimo produkce střeliva je samozřejmě i nedílnou součástí výroby zavádění nových technologií pro výrobu střeliva.³⁰

4.1 Charakteristika podniku:

Obchodní firma:	Sellier & Bellot
Den vzniku a zápisu:	31. prosince 2009
Spisová značka:	B 15674 vedená u Městského soudu v Praze
Sídlo:	Lidická 667, 258 01 Vlašim
Identifikační číslo:	28982347
Právní forma:	Akciová společnost
Předmět činnosti:	Myslivost a výkon práva myslivosti
Předmět podnikání:	Vodoinstalatérství, topenářství Projektová činnost ve výstavbě Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence Truhlářství, podlahářství Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin Technicko-organizační činnost v oblasti požární ochrany Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady

³⁰ HÝKEL, Jindřich a DOLÍNEK, Vladimír. *Příběh Sellier & Bellot: The Story of Sellier & Bellot: since 1825*. Žehušice: pro společnost Sellier & Bellot a.s. vydalo nakladatelství Městské knihy, [2019]. s. 142-159 ISBN 978-80-86699-96-7.

Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení

Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní

Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva

Zámečnictví, nástrojářství

Galvanizérství, smaltérství

Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí

Provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem v rozsahu povolení vydaného podle zákona č. 38/1994 Sb.

Statutární orgán:

Představenstvo:

Ing. RADEK MUSIL, dat. nar. 19. března 1969

Mgr. VLADIMÍR VOŠICKÝ, dat. nar. 12. května 1975

Ing. JOSEF STRNAD, dat. nar. 15. ledna 1978

Způsob jednání:

Společnost zastupují navenek vždy dva členové představenstva společnosti společně.

Dozorčí rada:

PAVEL ŠIMON, dat. nar. 5. srpna 1976

Ing. PETR LAJDA, dat. nar. 18. července 1968

JIŘINA VOJTÍKOVÁ, dat. nar. 7. května 1951

Jediný akcionář:

CBC Europe S.à r.l.

1616 Lucemburk, Place de la Gare 5, Lucemburské velkovévodství

Základní kapitál:

814 000 000 Kč

Veškeré informace uvedené v podkapitole 4.1 jsou čerpané z úplného výpisu, který nalezneme na webových stránkách *Justice.cz*.

4.2 Historie podniku

Pierre Daniel Louis Sellier se narodil v Paříži roku 1790. Bylo to přesně rok po vypuknutí Velké francouzské revoluce a těmito událostmi byla velmi postižena jeho rodina. Dva bratři Louise byli díky revoluci popraveni, tudíž odpor vůči vládě Napoleona byl natolik silný, že se Louise rozhodl z Francie emigrovat. Zastání našel u své sestry v Hamburku, kam se provdala. Díky tomuto pobytu získal značné obchodní zkušenosti. Jeho migrační cesty dostaly konce na podzim roku 1815 v Lipsku, kde v prosinci tohoto roku získal občanské právo. Své obchodní strategie šel následně aplikovat do firmy svého synovce Barthélema, kde byl hlavním předmětem podnikání dovoz a vývoz luxusního zboží z porcelánu, bronzu a podobných výrobků. O něco později jejich hlavní obchodní komoditu tvořily lovecké zbraně s odpovídajícím příslušenstvím.³¹

Jean Maria Nicolas Bellot se narodil do letního sídla francouzských králů Fontainebleau v roce 1797. Vášní pana Bellota byla chemie, kterou vystudoval na Polytechnické škole v Paříži. Po studiích založil se svým společníkem Daguinem dílnu na výrobu perkusních zápalek. Vůbec první, kdo použil do slože zápalek třaskavou rtuť, byl právě pan Bellot.³¹

Postupem času se z těchto dvou pánů stali společníci a začali svou výrobu šířit všude, kde jim to tehdejší situace dovolila a vznikla tak společnost Sellier & Bellot a.s.³¹

³¹ HÝKEL, Jindřich a DOLÍNEK, Vladimír. *Příběh Sellier & Bellot: The Story of Sellier & Bellot: since 1825*. Žehušice: pro společnost Sellier & Bellot a.s. vydalo nakladatelství Městské knihy, [2019]. s. 10-50. ISBN 978-80-86699-96-7.

4.3 Organizační struktura podniku

OBRÁZEK 5: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA PODNIKU

Zdroj: vlastní zpracování

Sellier & Bellot a.s. má pouze jediného akcionáře, kterým je CBC Europe se sídlem v Lucemburku. Členové představenstva jsou generální ředitel, obchodní ředitel a finanční ředitel. Generální ředitel je odpovědný za administrativu, logistiku, management jakosti, právní služby, technologii a výrobu společnosti. Obchodní ředitel dohlíží na prodej celého sortimentu, který společnost nabízí a s tím i spojenou přepravu. Finanční ředitel má na starost finanční management společnosti, kontrolu nad účetnictvím, úsek IT a také investice společnosti. Úkolem dozorčí rady je dohlížení na působnost představenstva. V pravomocích má například kontrolu účetnictví a podobných dokladů společnosti. V současné době má společnost Sellier & Bellot a.s. na celém svém poli působnosti okolo 1600 zaměstnanců, kteří se střídají v různých provozech včetně třísměnného a nepřetržitého.

4.4 Výrobní program společnosti

Pistolové a revolverové náboje

Pokud je naším koníčkem sportovní střelba, jsou pro nás tyto náboje přímo určeny. Dále jsou využívány i pro osobní ochranu. Skládají se z mosazné nábojnice se zápalkou typu BOXER a se složí NEROXIN nebo netoxickou unikátní složí NONTOX, která je chráněna patentem. Zplodiny nábojů po výstřelu neobsahují žádné těžké kovy, nezatěžují tedy životní prostředí, a ještě v lepším případě ani neohrožují zdraví střelce. Pistolové náboje se produkují ve 12 rážích a 3 typů střel. Produkce revolverových nábojů činí 8 ráží a 7 typů střel.³²

Kulové náboje

Pro loveckou a sportovní střelbu lze využít kulových nábojů. Můžeme si vybrat ze širokého sortimentu 42 ráží. Nedílnou součástí výroby je mosazná nábojnice a zápalka BOXER.³²

Brokové náboje

V rámci několika typů ráží jsou nabízeny i brokové náboje, většina z nich je vyráběna s plastovým pláštěm, nicméně je zde i možnost koupě nábojů s pláštěm papírovým, ty jsou využívány spíše k loveckým účelům.³²

Náboje s okrajovým zápalem

Jedním z mnoha typů nábojů s okrajovým zápalem jsou například náboje typu Flobert, nabízeny v několika rážích. Dále existují i speciální náboje určené k použití ve specifických vnitřních prostorech.³²

Nábojky se středovým zápalem

Nábojky jsou využívány především pro porážky skotu či prasat. Jejich lisování a lakování zajišťují spolehlivý výkon.³²

³² HÝKEL, Jindřich a DOLÍNEK, Vladimír. *Příběh Sellier & Bellot: The Story of Sellier & Bellot: since 1825*. Žehušice: pro společnost Sellier & Bellot a.s. vydalo nakladatelství Městské knihy, [2019]. s. 152-159. ISBN 978-80-86699-96-7.

5 Finanční analýza společnosti Sellier & Bellot a.s.

V rámci praktické části této práce posoudíme finanční zdraví společnosti Sellier & Bellot a.s. v rámci pětiletého sledovaného období 2018-2022 působení na trhu. V první části se zaměřím na bilanční pravidla a zhodnocení výsledků hospodaření společnosti. Dále posoudím podnik z hlediska horizontální a vertikální analýzy jednotlivých účetních výkazů. A následovat bude analýza poměrových a rozdílových ukazatelů. V závěru této části je nezbytné finanční situaci zhodnotit a navrhnout doporučení k případnému zlepšení finanční situace dané společnosti.

5.1 Bilanční pravidla

V první části praktického zhodnocení výkonnosti vybrané společnosti využiji všechna čtyři bilanční pravidla, která slouží pouze jako doporučení a v praxi se ve většině podniků neuplatňují.

Zlaté bilanční pravidlo

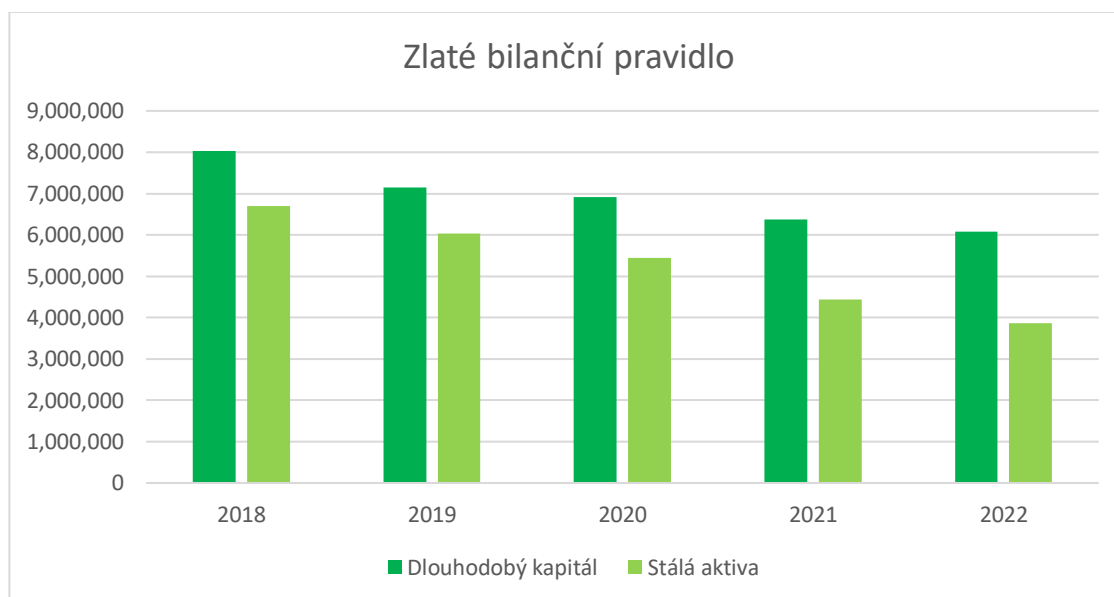
Dle teorie zlatého bilančního pravidla by měl být dlouhodobý majetek financován dlouhodobými zdroji a totéž platí i pro krátkodobý majetek. Ten by měl být pokrýván zdroji krátkodobými. Jak můžeme sledovat z vypočtené analýzy, u společnosti Sellier & Bellot a.s. je zlaté pravidlo financování s dostatečnou rezervou dlouhodobých zdrojů financování dodrženo. Nejvyšší převahu dlouhodobých zdrojů financování můžeme sledovat v roce 2022, která činí zhruba 36 %. Z těchto výpočtů je tedy patrné, že společnost využívá konzervativní způsob financování majetku, tedy že část oběžných aktiv je financována mimo krátkodobých zdrojů financování i těmi dlouhodobými. Tento způsob financování majetku je pro společnost vyšší finanční jistotou, nicméně je zpravidla spojený s vyššími náklady financování.

TABULKA 1: ZLATÉ BILANČNÍ PRAVIDLO

ZLATÉ BILANČNÍ PRAVIDLO	2018	2019	2020	2021	2022
Stálá aktiva	6 696 151	6 029 369	5 445 484	4 438 061	3 857 496
Dlouhodobý kapitál	8 033 964	7 142 688	6 911 838	6 370 438	6 072 506
Převaha zdrojů	1 337 813	1 113 319	1 466 354	1 932 377	2 215 010
Procentuální převaha zdrojů	16,65%	15,59%	21,22%	30,33%	36,48%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 1: ZLATÉ BILANČNÍ PRAVIDLO

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Pravidlo vyrovnání rizika

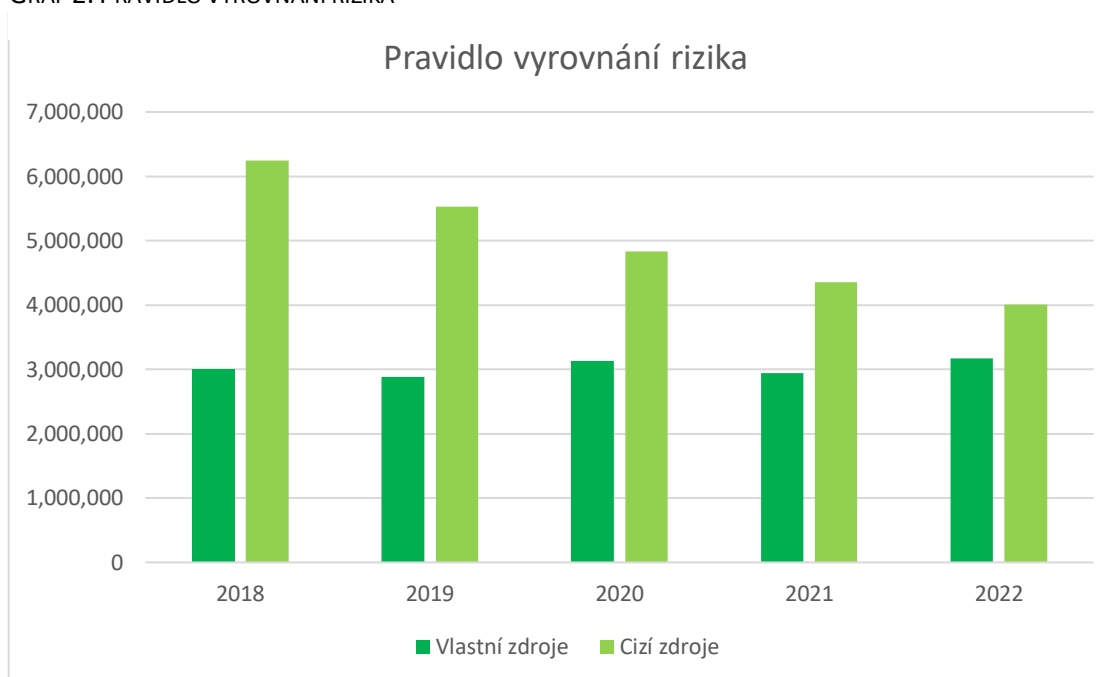
Idealistickou představou tohoto pravidla je v rámci financování majetku podniku převaha vlastních zdrojů nad cizími. Jak můžeme vidět z vypočtené tabulky, cizí kapitál velmi převyšuje vlastní zdroje a pravidlo vyrovnání rizika tedy společnost nesplňuje. Nicméně v grafu č. 3 si můžeme povšimnout čím dál většího zmenšování rozdílu mezi vlastním a cizím kapitálem, směřujícího k vyrovnanosti. Vzhledem k tržní síle společnosti není větší množství cizích zdrojů ohrožením. Toto financování je levnější a ve výsledku si společnost může snížit daňový základ, tím, že vynaložila náklady spojené s úroky z cizího kapitálu, na který působil daňový štít.

TABULKA 2: ZLATÉ PRAVIDLO VYROVNÁNÍ RIZIKA

PRAVIDLO VYROVNÁNÍ RIZIKA	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní zdroje	3 011 561	2 884 781	3 130 281	2 940 085	3 167 981
Cizí zdroje	6 247 406	5 523 712	4 828 208	4 359 282	4 006 528
Rozdíl CZ a VK	3 235 845	2 638 931	1 697 927	1 419 197	838 547
Procentuální převaha CZ	51,80%	47,77%	35,17%	32,56%	20,93%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 2: PRAVIDLO VYROVNÁNÍ RIZIKA

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Pari pravidlo

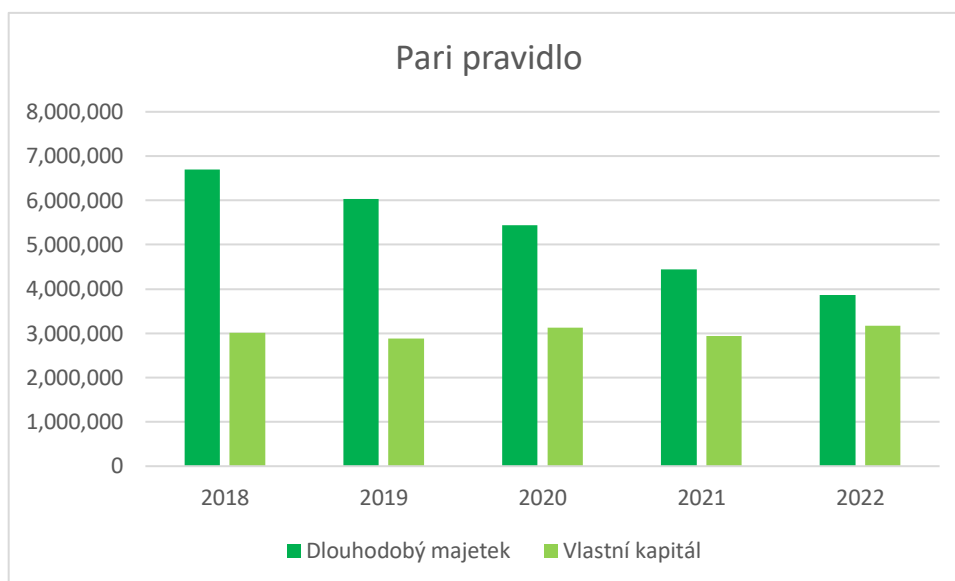
V rámci pravidla pari usilujeme u společnosti o vyšší hodnotu stálých aktiv nebo nanejvýš rovnou vůči vlastnímu kapitálu. Ze sledovaných let 2018-2022 je patrné, že společnost využívá k financování dlouhodobého majetku mimo vlastního kapitálu i dlouhodobý cizí kapitál. Zlaté pari pravidlo je tedy splněno na jedničku.

TABULKA 3: PARI PRAVIDLO

PARI PRAVIDLO	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobý majetek	6 696 151	6 029 369	5 445 484	4 438 061	3 857 496
Vlastní kapitál	3 011 561	2 884 781	3 130 281	2 940 085	3 167 981
Rozdíl DM a VK	3 684 590	3 144 588	2 315 203	1 497 976	689 515
Procentuální rozdíl	55,03%	52,15%	42,52%	33,75%	17,87%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 3: PARI PRAVIDLO

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Růstové pravidlo

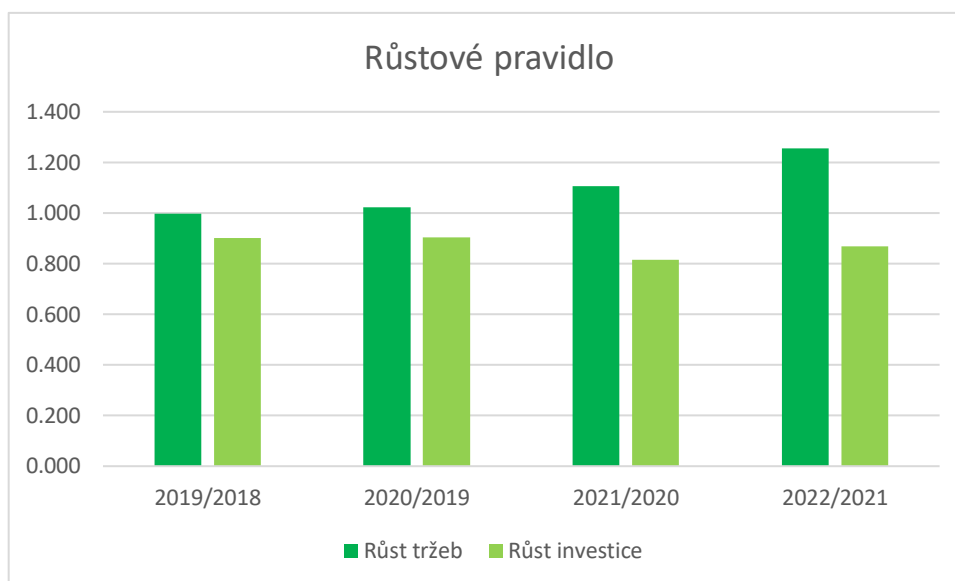
Růstové pravidlo dává doporučení, že tempo růstu investic by nemělo překračovat tempo růstu tržeb. Společnosti Sellier & Bellot a.s. se daří ve všech sledovaných letech zhodnocovat své investice a tím i zvyšovat tržby. Jediná menší výchylka nastala mezi roky 2020 a 2021, kdy došlo k malému poklesu investic, nicméně i v tomto případě bylo zlaté růstové pravidlo řádně dodrženo.

TABULKA 4: RŮSTOVÉ PRAVIDLO

RŮSTOVÉ PRAVIDLO	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Růst tržeb	0,997	1,022	1,106	1,256
Růst investice	0,900	0,903	0,815	0,869

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 4: RŮSTOVÉ PRAVIDLO

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.2 Zhodnocení výsledků hospodaření podniku

Výsledkům hospodaření společnosti Sellier & Bellot a.s. se nejlépe dařilo v posledním sledovaném roce 2022, kdy jejich hodnoty byly ze všech sledovaných let nejvyšší. Naopak klesající vývoj můžeme pozorovat v roce 2021, kdy z důvodu celosvětové pandemie nemoci Covid 19 došlo k mírnému poklesu tržeb a tím byly následně výsledky hospodaření z velké části ovlivněny. Ovšem jejich celkový vývoj až na tyto malé výjimky lze hodnotit velmi pozitivně.

TABULKA 5: VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ PODNIKU

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ PODNIKU	2018	2019	2020	2021	2022
EAT	891 315	769 727	895 232	812 370	1 056 468
EBT	1 033 508	907 219	1 098 173	1 000 143	1 294 215
EBIT	1 195 355	1 054 287	1 220 822	1 098 754	1 388 292
EBITDA	1 433 636	1 311 463	1 503 204	1 393 724	1 692 973

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.3 Analýza absolutních ukazatelů

V této podkapitole se budu věnovat rozboru základních účetních výkazů společnosti Sellier & Bellot a.s. Nejprve rozeberu rozvahu podniku a následovat budou vybrané položky z výkazu zisku a ztráty. K rozboru těchto položek z účetních výkazů mi bude sloužit horizontální a vertikální analýza. V rámci této analýzy se nejprve zaměřím na vertikální analýzu aktiv, kde základnu tvoří celková aktiva a následně pasiv, kde základnu představují celková pasiva z rozvahy. Poté zhodnotím rozvahu z hlediska horizontální analýzy, kde opět provedu nejprve horizontální analýzu aktiv a následně pasiv. Pokračovat budu návratem k vertikální analýze, ale tentokrát výkazu zisku a ztráty, kde základnou pro výpočet budou celkové výnosy společnosti v daných sledovaných letech a poté zakončím analýzu absolutních ukazatelů horizontální analýzou výkazu zisku a ztráty.

5.3.1 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza se provádí v rámci rozvahy a v rámci výkazu zisku a ztráty. Je to procentuální rozbor jednotlivých položek těchto účetních výkazů vůči jedné zvolené základně, která představuje 100 %. Analyzovaná z tohoto pohledu budou nejprve aktiva společnosti, kde základnu tvoří celková aktiva a v druhé části se zaměřím na pasiva společnosti, kde základnou výpočtu budou celková pasiva.

Vertikální analýza aktiv

V této části práce bude provedena vertikální analýza aktiv společně se skladbou položek dlouhodobého majetku a oběžného majetku.

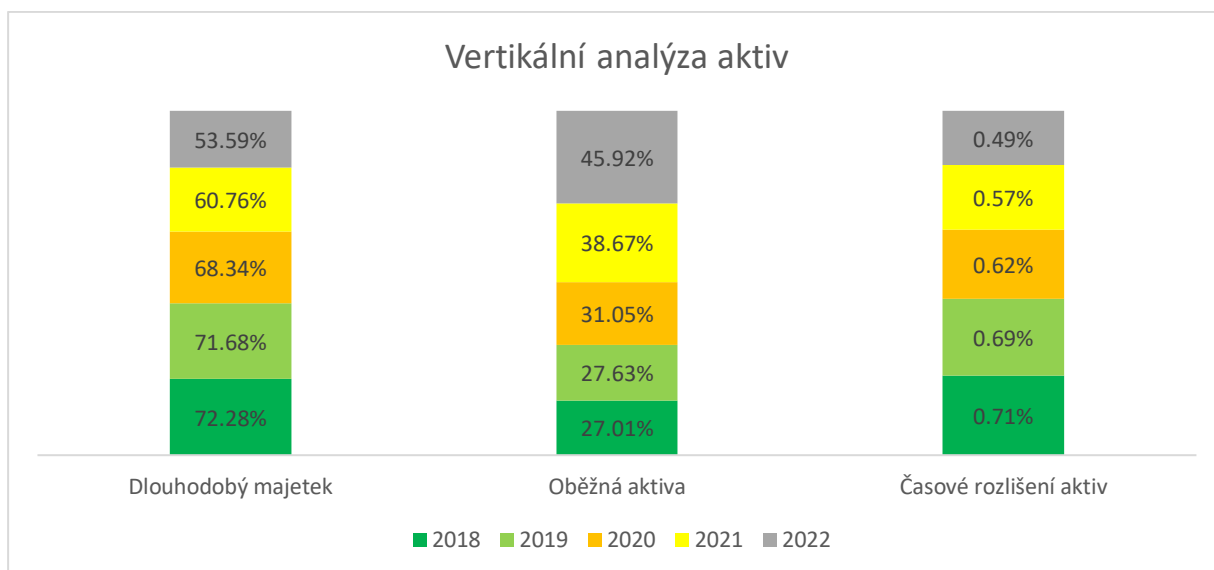
V tabulce č. 6 nebo v rámci grafu č. 6 lze pozorovat množství základních položek aktiv, a to jak v číselném, tak v procentuálním provedení. Dlouhodobý majetek zaujímá vyššího postavení nad oběžnými aktivy, nicméně z tabulky je zřetelný jeho pokles od roku 2018 téměř o polovinu do roku 2022 a zároveň mírný nárůst aktiv oběžných. Hodnota časového rozlišení aktiv nese velmi malou část vůči poměru aktiv celkových. Nejvyšší hodnotu časového rozlišení můžeme pozorovat v roce 2018, kdy se vyšplhalo na 0,71 %. V dalších letech jeho hodnota nabírá klesající spádu.

TABULKA 6: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobý majetek	6 696 151	6 029 369	5 445 484	4 438 061	3 857 496
Oběžná aktiva	2 502 070	2 324 459	2 473 845	2 824 258	3 305 383
Časové rozlišení aktiv	65 675	57 837	49 115	41 928	34 972
%	2018	2019	2020	2021	2022
Dlouhodobý majetek	72,28%	71,68%	68,34%	60,76%	53,59%
Oběžná aktiva	27,01%	27,63%	31,05%	38,67%	45,92%
Časové rozlišení aktiv	0,71%	0,69%	0,62%	0,57%	0,49%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

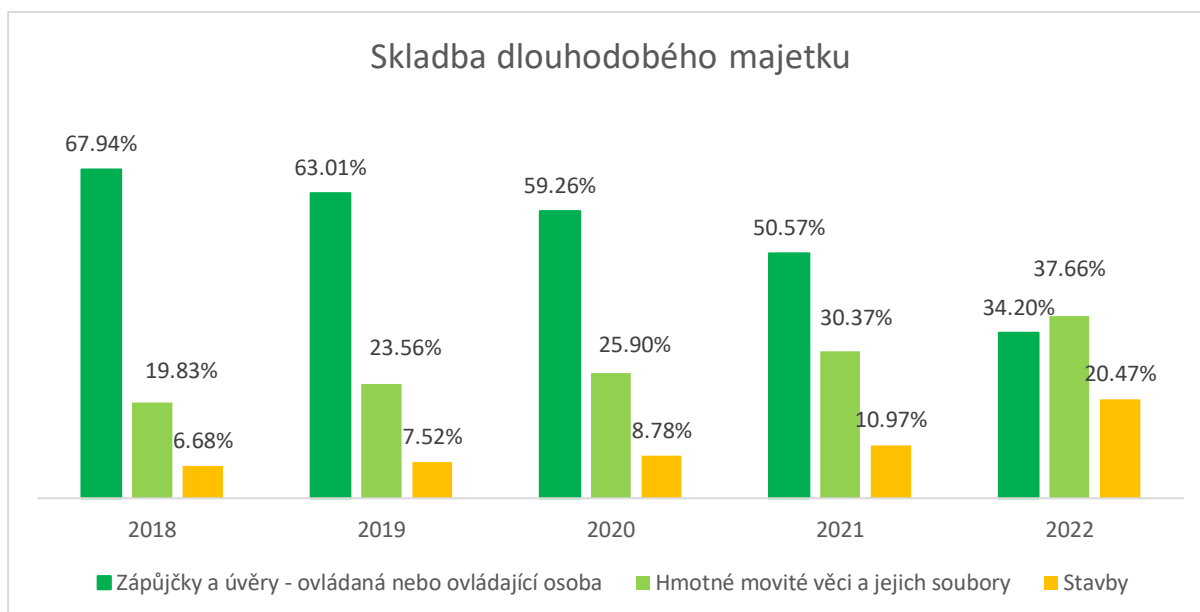
GRAF 5: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Z grafu č. 7 můžeme pozorovat složení konkrétních položek dlouhodobého majetku, které v rámci jeho celku zaujímají největší část. Až do roku 2021 jsou ve vedení zápůjčky a úvěry které jsou součástí dlouhodobého finančního majetku. Důvodem jejich vzrůstu je vysoký úvěr společnosti, který si na sebe pořídila v roce 2017 a následně tento úvěr zapůjčila mateřské společnosti. Nejvyšší ze všech sledovaných let byly tedy v roce 2018, kdy dosahovaly téměř na 68 %. Do roku 2022 se ale jejich stav o necelou polovinu snížil a na první příčku se dostávají hmotné movité věci, které se váží k dlouhodobému hmotnému majetku. Třetí nejvyšší příčku dlouhodobého majetku drží stavby, které se od roku 2018 do posledního sledovaného roku 2022 zvýšily o téměř 14 % a opět se řadí do dlouhodobého hmotného majetku.

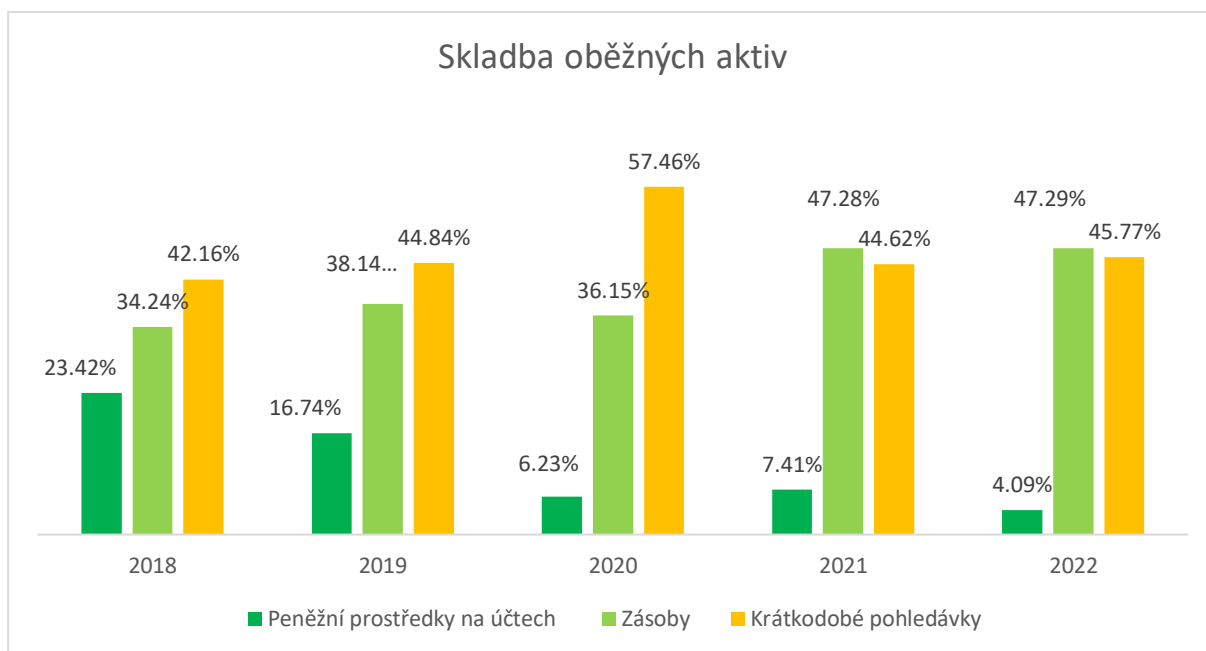
GRAF 6: SKLADBA DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Pro lepší představu složení celkových aktiv lze sledovat z grafu č. 8 také skladbu aktiv oběžných. V letech 2018-2020 byly nejvyšší položkou krátkodobé pohledávky. Ty měli od roku 2018 trend rostoucí, poté následoval silný pokles a v roce 2022 opět mírný růst. První příčku si o malé procento převzaly zásoby. U zásob došlo k mírnému poklesu v roce 2020. V ostatních sledovaných letech se pyšní trendem rostoucím. Poslední položkou oběžných aktiv, která jistě stojí za zmínku jsou peněžní prostředky na účtech. Od roku 2018 došlo k jejich rapidnímu poklesu, kdy se v roce 2020 pohybovaly pouze okolo 6,23 %. Poté lehce vzrostly, nicméně svého minima dosáhly v roce 2022, kdy tvořily v poměru pouze 4,09 %.

GRAF 7: SKLADBA OBĚŽNÝCH AKTIV

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Vertikální analýza pasiv

V této části se zaměřím na druhou část rozvahy, kdy provedu vertikální analýzu pasiv. Opět zde dojde i k rozebrání položek pasiv, které zaujímají velkou část na celku.

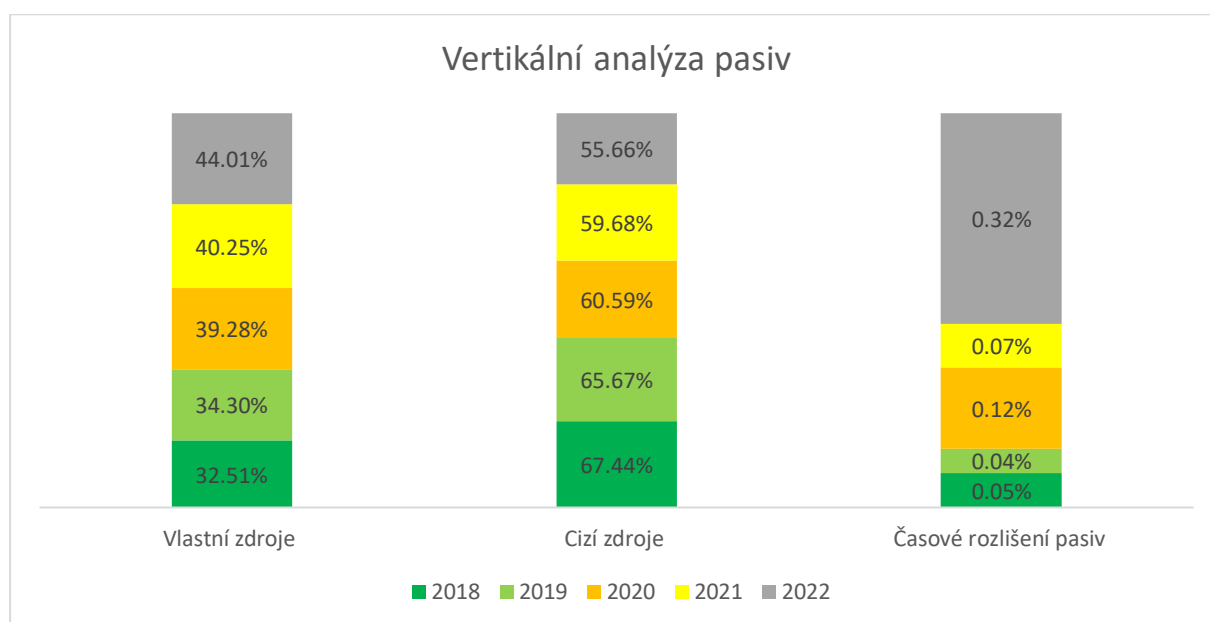
V tabulce č. 7, či grafu č. 9 lze sledovat vývoj hlavních zdrojů financování majetku společnosti Sellier & Bellot a.s. a časového rozlišení těchto pasiv. Vlastní zdroje mají proměnlivý vývoj. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2022, kdy došlo oproti předchozímu roku o jejich lehký nárůst a tím i po malých krocích úspěšně dorovnávají cizí zdroje financování. Ty drží prozatím první místo s neustále klesajícím trendem. Průměrné snížení v letech 2018-2022 se pohybuje okolo necelých 12 %. Nejmenší zastoupení drží časové rozlišení pasiv, které dosahuje velmi nízkých hodnot, a to především oproti časovému rozlišení aktiv. Nejvyšší jeho naměřená hodnota byla v roce 2022, kdy poměr činil 0,32 %. Nejnižší naopak v roce 2019 a to pouhých 0,04 %.

TABULKA 7: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV

Vertikální analýza pasiv	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní zdroje	3 011 561	2 884 781	3 130 281	2 940 085	3 167 981
Cizí zdroje	6 247 406	5 523 712	4 828 208	4 359 282	4 006 528
Časové rozlišení pasiv	4 929	3 172	9 955	4 880	23 342
%					
Vlastní zdroje	32,51%	34,30%	39,28%	40,25%	44,01%
Cizí zdroje	67,44%	65,67%	60,59%	59,68%	55,66%
Časové rozlišení pasiv	0,05%	0,04%	0,12%	0,07%	0,32%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

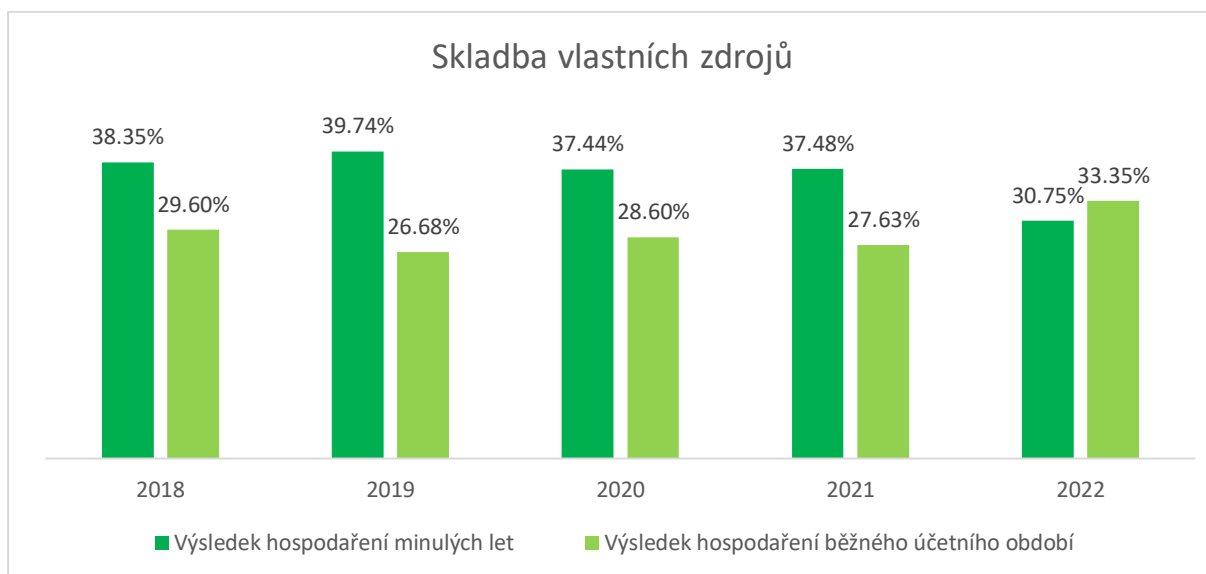
GRAF 8: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Stejně jako byla uvedena tabulka se skladbou jednotlivých aktiv, je nutné tuto skladbu provést i v rámci pasiv společnosti. Nejprve je možné pozorovat v grafu č. 10 skladbu vlastních zdrojů. Největší podíl na celkových pasivech společnosti měl v letech 2018-2021 výsledek hospodaření let minulých. V roce 2022 dochází k jeho poklesu a první místo zaujímá výsledek hospodaření běžného účetního období. Jeho hodnota v tomto roce stoupla o největší podíl ze všech analyzovaných let. Třetí příčku vysokého podílu na celkových pasivech společnosti tvoří základní kapitál s konstantní výší 814 000 000 korun.

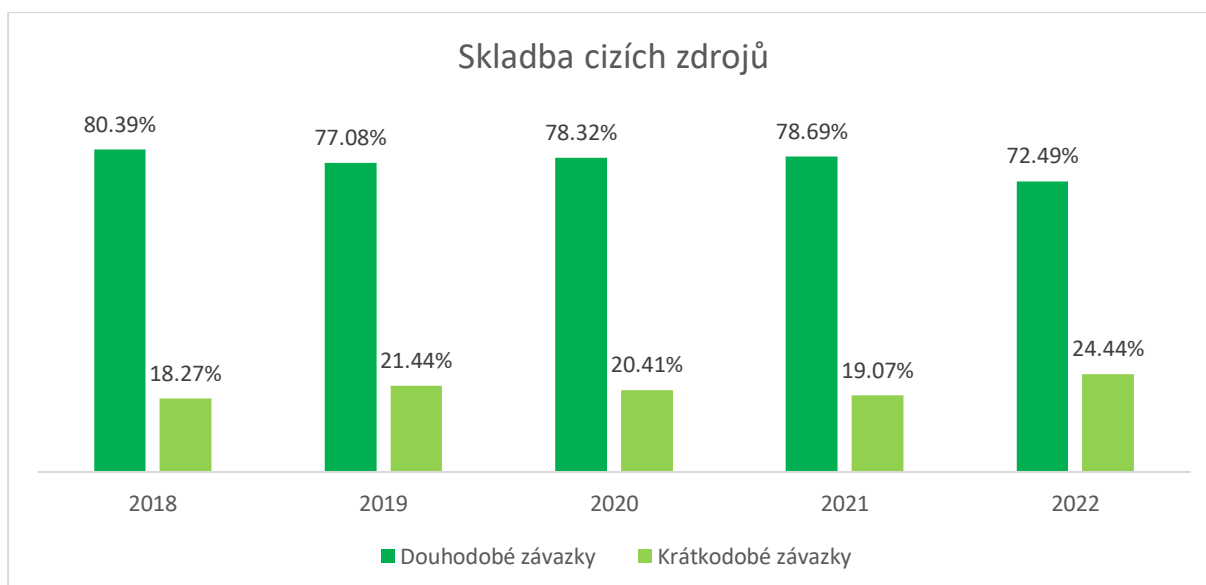
GRAF 9: SKLADBA VLASTNÍCH ZDROJŮ

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Co se týká skladby cizích zdrojů, největší podíl na celkových pasivech mají dlouhodobé závazky, které v roce 2018 překonaly až 80 %. Vysoký podíl těchto závazků tvoří závazky vůči úvěrovým institucím, a to především díky výše zmíněnému úvěru. V roce 2022 dosahovaly zatím nejmenší hodnoty a to 72,49 %. Vývoj závazků krátkodobých, které jsou v rámci cizích zdrojů na místě druhém se drží okolo 20 %. V roce 2022 se jejich výše vyšplhala na 24,44 %.

GRAF 10: SKLADBA CIZÍCH ZDROJŮ

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.3.2 Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza je pro nás velkým pomocníkem při srovnávání změn položek jednotlivých účetních výkazů. Prvním sledovaným účetním výkazem bude rozvaha. Nejprve provedu analýzu jednotlivých položek aktiv a následně budou součástí této analýzy i vybrané položky pasiv z rozvahy podniku.

Horizontální analýza aktiv

Základní vybrané položky, které budou rozebrány v rámci této analýzy můžeme vidět v první tabulce č. 8 vytvořené k této analýze. Položky jsou vybrané na základě vertikální analýzy a jsou to tedy ty, co tvoří velký podíl na celkových aktivech. V tabulce č. 9 lze sledovat absolutní výši změn jednotlivých položek. V následující tabulce č. 10 jsou vyjádřeny procentuálně změny těchto položek v daných letech.

TABULKA 8: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva celkem	9 263 896	8 411 665	7 968 444	7 304 247	7 197 851
Dlouhodobý majetek	6 696 151	6 029 369	5 445 484	4 438 061	3 857 496
Dlouhodobý majetek hmotný	2 114 099	2 190 921	2 185 584	2 176 169	2 519 992
Pozemky a stavby	536 198	542 315	574 122	582 830	885 797
Hmotné movité věci a jejich soubory	1 327 581	1 420 361	1 410 645	1 347 671	1 452 700
Dlouhodobý majetek finanční	4 572 612	3 826 207	3 254 407	2 257 203	1 333 245
Oběžná aktiva	2 502 070	2 324 459	2 473 845	2 824 258	3 305 383
Zásoby	856 702	886 661	894 386	1 335 376	1 563 056
Pohledávky	1 054 979	1 042 324	1 421 561	1 274 321	1 602 982
Krátkodobý finanční majetek	1 876	1 853	1 914	4 184	2 201
Peněžní prostředky	588 513	393 621	155 984	210 377	137 144

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celková aktiva každým rokem klesají. Nejvyšší pokles je možné sledovat v roce 2019, kdy aktiva poklesla od roku předchozího o 9 %. Další silnější pokles nastal v roce 2021 a to o -8,34 %.

Dlouhodobý majetek společnosti je taktéž ve všech letech klesající. Největší snížení nastalo v roce 2021 a to až o -18,50 %. Naopak vývoj dlouhodobého hmotného majetku je zdařile lepší. V posledním sledovaném roce 2022 vzrostl až o 15,80 %, na čemž měly největší vliv stavby a pozemky, jejichž hodnota v tomto roce byla o 51,98 % vyšší než v předchozím roce. Dlouhodobý finanční majetek společnosti Sellier & Bellot a.s. se od roku 2018 do roku 2022 celkově snížil až o necelých 25 %. Oběžná aktiva byla v záporných číslech pouze v porovnání let 2018 a 2019, kdy se snížila o 7 %. V dalších letech nabrala rostoucího vzrůstu a posledním roce se položky rovnají vzrůstu 17,04 %. V rámci oběžných aktiv stojí jistě za zmínku krátkodobý finanční majetek, který v roce 2021 vzrostl o více jak 100 %.

Peněžní prostředky dosáhly nejvyšší změny v roce 2021, kdy nabraly rostoucího trendu až o bez mála 35 %. V jiných letech byly zastávaly trend opačný.

TABULKA 9: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Aktiva celkem	-852 231	-443 221	-664 197	-106 396
Dlouhodobý majetek	-666 782	-583 885	-1 007 423	-580 565
Dlouhodobý majetek hmotný	76 822	-5 337	-9 415	343 823
Pozemky a stavby	6 117	31 807	8 708	302 967
Hmotné movité věci a jejich soubory	92 780	-9 716	-62 974	105 029
Dlouhodobý majetek finanční	-746 405	-571 800	-997 204	-923 958
Oběžná aktiva	-177 611	149 386	350 413	481 125
Zásoby	29 959	7 725	440 990	227 680
Pohledávky	-12 655	379 237	-147 240	328 661
Krátkodobý finanční majetek	-23	61	2 270	-1 983
Peněžní prostředky	-194 892	-237 637	54 393	-73 233

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

TABULKA 10: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Aktiva celkem	-9%	-5%	-8,34%	-1,46%
Dlouhodobý majetek	-10%	-10%	-18,50%	-13,08%
Dlouhodobý majetek hmotný	4%	0%	-0,43%	15,80%
Pozemky a stavby	1%	6%	1,52%	51,98%
Hmotné movité věci a jejich soubory	7%	-1%	-4,46%	7,79%
Dlouhodobý majetek finanční	-16%	-15%	-30,64%	-40,93%
Oběžná aktiva	-7%	6%	14,16%	17,04%
Zásoby	3%	1%	49,31%	17,05%
Pohledávky	-1%	36%	-10,36%	25,79%
Krátkodobý finanční majetek	-1%	3%	118,60%	-47,39%
Peněžní prostředky	-33%	-60%	34,87%	-34,81%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Horizontální analýza pasiv

Zde se zaměřím na vývoj změn jednotlivých položek pasiv společnosti. Opět položky v tabulce č. 11 vychází z vertikální analýzy společnosti, doplněné o základní kapitál společnosti, který také tvořil poměrnou část vlastního kapitálu.

TABULKA 11: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV	2018	2019	2020	2021	2022
Pasiva celkem	9 263 896	8 411 665	7 968 444	7 304 247	7 197 851
Vlastní kapitál	3 011 561	2 884 781	3 130 281	2 940 085	3 167 981
Základní kapitál	814 000	814 000	814 000	814 000	814 000
VH minulých let	1 154 971	1 146 316	1 172 132	1 101 880	974 080
VH běžného účetního období	891 315	769 727	895 232	812 370	1 056 468
Cizí zdroje	6 247 406	5 523 712	4 828 208	4 359 282	4 006 528
Dlouhodobé závazky	5 022 403	4 257 907	3 781 557	3 430 353	2 904 525
Krátkodobé závazky	1 141 600	1 184 181	985 662	831 289	979 249

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celkový vývoj pasiv, který lze sledovat v tabulce č. 12 či tabulce č. 13, má klesající trend. Nejvyšší změnu poklesu můžeme sledovat v roce 2019, kdy od roku předchozího celková pasiva klesla až o 9 %. Vlastní kapitál společnosti měl proměnlivý vývoj. K jeho poklesu došlo v letech 2019 a také v roce 2021. Základní kapitál je neměnný a jeho stálá hodnota činí 814 000 000 korun. Výsledek hospodaření minulých let nejvíce poklesl v roce 2022. Naopak výsledek hospodaření běžného účetního období v tomto roce vzrostl o 30 %. Cizí zdroje lze ve všech letech také pozorovat pouze v záporných hodnotách. Rovněž i vývoj dlouhodobých závazků, což je pro společnost pozitivním faktorem. Nejvíce se snížily v roce 2022 o to o krásných 15,3 %. Krátkodobým závazkům se v rámci vývoje daří mnohem lépe. V posledním roce 2022 je jejich nárůst dostal z hlubokého klesajícího trendu.

TABULKA 12: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Pasiva celkem	-852 231	-443 221	-664 197	-106 396
Vlastní kapitál	-126 780	245 500	-190 196	227 896
Základní kapitál	0	0	0	0
VH minulých let	-8 655	25 816	-70 252	-127 800
VH běžného účetního období	-121 588	125 505	-82 862	244 098
Cizí zdroje	-723 694	-695 504	-468 926	-352 754
Dlouhodobé závazky	-764 496	-476 350	-351 204	-525 828
Krátkodobé závazky	42 581	-198 519	-154 373	147 960

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

TABULKA 13: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Pasiva celkem	-9%	-5%	-8,34%	-1,46%
Vlastní kapitál	-4%	9%	-6,08%	7,75%
Základní kapitál	0%	0%	0%	0%
VH minulých let	-1%	2%	-5,99%	-11,60%
VH běžného účetního období	-14%	16%	-9,26%	30,05%
Cizí zdroje	-12%	-13%	-9,71%	-8,09%
Dlouhodobé závazky	-15%	-11%	-2,29%	-15,33%
Krátkodobé závazky	4%	-17%	-15,66%	17,80%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.3.3 Vertikální analýza zisku a ztráty

Pro provedení vertikální analýzy určitého účetního výkazu je nutné si určit základnu. U vertikální analýzy aktiv to byla celková aktiva a stejně tak u vertikální analýzy pasiv byla základnou celková pasiva společnosti. U výkazu zisku a ztráty se nabízí celkové výnosy společnosti neboli součet tržeb za prodej výrobků, služeb a zboží. Tato základna odpovídá 100 %. Následně byly vybrány položky tohoto výkazu a to takové, které tvoří velký podíl na celkovém výkazu.

Velký podíl na základně tvoří výkonová spotřeba jejíž podíl na celkových výnosech společnosti se pohybuje v rozmezí 71-84 %. Osobní náklady byly nejvyšší v roce 2020, kdy se jejich podíl vyšplhal až na bezmála 20 %. V tomto roce byl taktéž nejvyšší provozní výsledek hospodaření. U finančního výsledku hospodaření je zajímavý jeho vývoj v roce 2022, kdy měl zápornou hodnotu. Výsledky hospodaření odděluje pouze daň, tudíž jejich vývoj je bezmála totožný.

TABULKA 14: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové výnosy	100%	100%	100%	100%	100%
Tržby za prodej výrobků a služeb	99,54%	99,49%	99,52%	99,56%	99,46%
Tržby za prodej zboží	0,46%	0,51%	0,48%	0,44%	0,54%
Výkonová spotřeba	71,87%	73,79%	74,74%	84,72%	82,55%
Osobní náklady	18,22%	19,45%	19,81%	18,68%	16,66%
Provozní výsledek hospodaření	21,31%	20,47%	22,22%	17,50%	21,32%
Finanční výsledek hospodaření	2,62%	0,60%	2,73%	3,04%	-0,16%
Výsledek hospodaření před zdaněním	23,93%	21,06%	24,94%	20,54%	21,15%
Výsledek hospodaření po zdanění	20,64%	17,87%	20,33%	16,68%	17,27%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.3.4 Horizontální analýza zisku a ztráty

V rámci horizontální analýzy zisku a ztráty lze v první vytvořené tabulce č. 15 sledovat vývoj jednotlivých položek tohoto výkazu, které jsou opět vzaté z vertikální analýzy tohoto výkazu. V následujících dvou tabulkách č. 16 a č. 17 jsou tyto položky analyzované, a to jak číselně, tak procentuálně.

TABULKA 15: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby za prodej výrobků a služeb	4 299 109	4 284 914	4 381 540	4 847 917	6 084 817
Tržby za prodej zboží	19 704	21 926	21 017	21 323	32 998
Výkonová spotřeba	3 103 745	3 178 093	3 290 659	4 125 181	5 050 554
Osobní náklady	787 061	837 589	872 089	909 572	1 019 218
Provozní výsledek hospodaření	920 156	881 553	978 167	852 121	1 304 071
Finanční výsledek hospodaření	113 352	25 666	120 006	148 022	-9 856
Výsledek hospodaření před zdaněním	1 033 508	907 219	1 098 173	1 000 143	1 294 215
Výsledek hospodaření po zdanění	891 315	769 727	895 232	812 370	1 056 468

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Jak je možné sledovat ve vypočtených tabulkách č. 16. a č. 17, tržby společnosti jsou téměř v každém roce rostoucí. Malé snížení tržeb za zboží došlo v roce 2020 a to o pouhých 4 %. Výkonová spotřeba je vývojem let rostoucí a totéž lze říci i o osobních nákladech. Provozní výsledek hospodaření společnosti Sellier & Bellot a.s. klesl v roce 2019 a taktéž v roce 2021.

TABULKA 16: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Tržby za prodej výrobků a služeb	-14 195	96 626	466 377	1 236 900
Tržby za prodej zboží	2 222	-909	306	11 675
Výkonová spotřeba	74 348	112 566	834 522	925 373
Osobní náklady	50 528	34 500	37 483	109 646
Provozní výsledek hospodaření	-38 603	96 614	-126 046	451 950
Finanční výsledek hospodaření	-87 686	94 340	28 016	-157 878
Výsledek hospodaření před zdaněním	-126 289	190 954	-98 030	294 072
Výsledek hospodaření po zdanění	-121 588	125 505	-82 862	244 098

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

TABULKA 17: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
Tržby za prodej výrobků a služeb	0%	2%	10,64%	25,51%
Tržby za prodej zboží	11%	-4%	1,46%	54,75%
Výkonová spotřeba	2%	4%	25,36%	22,43%
Osobní náklady	6%	4%	4,30%	12,05%
Provozní výsledek hospodaření	-4%	11%	-12,89%	53,04%
Finanční výsledek hospodaření	-77%	368%	23,35%	-106,66%
Výsledek hospodaření před zdaněním	-12%	21%	-8,93%	29,40%
Výsledek hospodaření po zdanění	-14%	16%	-9,26%	30,05%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.4 Analýza poměrových ukazatelů

V této podkapitole bude provedena analýza jednotlivých poměrových ukazatelů, kam neodmyslitelně patří analýza rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti.

5.4.1 Analýza rentability

V první části analýzy poměrových ukazatelů se podívám, jak je podnik schopný generovat nové zdroje a dosahovat zisku za využití investovaného kapitálu, tedy na jeho rentabilitu. Obecně se usiluje u tohoto ukazatele o co nejvyšší hodnoty.

První ukazatel rentability neboli ROA, vyjadřuje celkovou efektivnost podniku. Váže se k celkovým aktivům a z jeho hlediska se podniku nejvíce dařilo v posledním sledovaném roce, kdy byl ze všech sledovaných let nejvyšší provozní výsledek hospodaření. K největšímu poklesu hodnoty EBIT došlo v roce 2019 a díky tomu se snížila o pár setin procenta i celková efektivnost společnosti.

S vývojem let ukazatel ROA bez menších výchylek roste. Společnost tedy zdatně využívá investovaný kapitál a je pomocí něj schopná generovat nové zdroje a dosahovat zisku.

Vývoj ukazatele ROE, neboli rentability vlastního kapitálu je proměnlivý. Nejnižší hodnotu tohoto ukazatele můžeme sledovat v roce 2019. Vliv na tento pokles má hodnota čitatele, kam se řadí výsledek EBIT, jehož hodnota se pro tento rok také lehce snížila. Naopak v posledním sledovaném roce se rentabilita vlastního kapitálu pozitivním směrem zvyšuje a dosahuje až 33,35 %.

Rentabilita tržeb má podobný vývoj jako rentabilita vlastního kapitálu s rozdílem, že nejvyšší hodnotu držela v roce 2018, kdy podnik činil vysokou hodnotu čistého zisku. Pokles tohoto ukazatele nastal v roce 2021, kdy se došlo ke snížení čistého zisku a zároveň se zvýšily tržby společnosti.

Rentabilita investovaného kapitálu se pyšní svým růstem. Vyvíjí se podobně jako ukazatel ROA. Zde do výpočtu vstupuje provozní výsledek hospodaření stejně jako u prvního ukazatele a ten se poměruje s rozdílem aktiv a cizích zdrojů krátkodobých. Od roku 2018 se tento ukazatel v průměru zvýšil o více než 7 %.

Celkový vývoj rentability společnosti Sellier & Bellot a.s. je až na malé výjimky velmi dobrý. Hodnoty převážně rostou, a to značí efektivní využívání investovaného kapitálu a také o schopnost společnosti generovat nové zdroje.

TABULKA 18: RENTABILITA PODNIKU

RENTABILITA PODNIKU	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	12,90%	12,53%	15,32%	15,04%	19,29%
ROE	29,60%	26,68%	28,60%	27,63%	33,35%
ROS	20,64%	17,87%	20,33%	16,68%	17,27%
ROI	14,72%	14,59%	17,48%	16,97%	22,32%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.4.2 Analýza likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku splácet včas své krátkodobé závazky a je jedním z klíčových ukazatelů. U vybrané společnosti má velmi dobrý vývoj. V tabulce č. 19 lze tento pozitivní vývoj sledovat na všech třech úrovních a tedy běžné, pohotové i okamžité likviditě společnosti.

Běžnou likviditou společnost vyjadřuje, kolikrát její oběžná aktiva přesáhnou krátkodobé závazky. Vývoj tohoto ukazatele se pohybuje v rámci doporučených hodnot. Nejnižší hodnotu 3. stupně likvidity lze sledovat v roce 2019, kdy došlo k mírnému poklesu oběžných aktiv. I za této situace je však hodnota v měřítku těch doporučených. V posledních dvou sledovaných letech 2021 a 2022 běžná likvidita dokonce roste nad jejich rámec, což opět značí, že společnost Sellier & Bellot a.s. uplatňuje konzervativní způsob financování.

V rámci pohotové likvidity se společnost pohybuje taktéž v rozmezí doporučených hodnot. K lehkému nárůstu dochází v roce 2021 a 2022, kdy po odečtení zásob značnou výši oběžných aktiv pokrývají pohledávky, naopak peněžní prostředky se oproti minulým létům výrazně snížily.

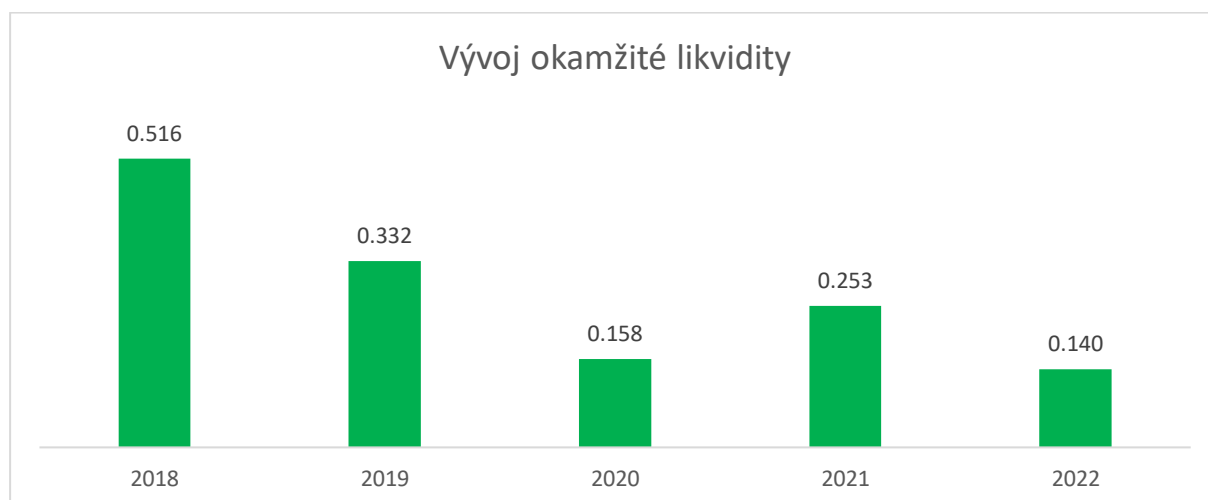
Nejlikvidnější položky z celé rozvahy vstupují do výpočtu v rámci okamžité likvidity. Tento ukazatel má opět skvělý vývoj. Doporučené hodnoty jsou od 0,2 do 0,5 a jak můžeme vidět ve vypočtené tabulce a také na znázorněném grafu, k jediné výchylce dochází v posledním roce, kdy se snížily peněžní prostředky a zároveň došlo k nárůstu krátkodobých závazků. Naopak nejvyšší nárůst nastal v roce 2018. Závěrem pro tento ukazatel je, že platební schopnost vybrané společnosti je zdatně vysoká a společnost své krátkodobé závazky splácí až na malé výjimky včas.

TABULKA 19: LIKVIDITA PODNIKU

LIKVIDITA PODNIKU	2018	2019	2020	2021	2022
Běžná likvidita	2,192	1,963	2,510	3,397	3,375
Pohotová likvidita	1,441	1,214	1,602	1,791	1,779
Okamžitá likvidita	0,516	0,332	0,158	0,253	0,140

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 11: VÝVOJ OKAMŽITÉ LIKVIDITY

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.4.3 Analýza aktivity

Obrat celkových aktiv dosahuje nízkých hodnot, nicméně má rostoucí trend. Zásoby se s přibývajícím roky zvyšují, tudíž se ukazatel čím dál více přibližuje doporučené hodnotě 1. Obrat dlouhodobého majetku má taktéž rostoucí trend. Stálá aktiva společnosti se snižují. Nejvyšší pokles představuje dlouhodobý finanční majetek a zároveň dochází rovněž k poklesu dlouhodobého nehmotného majetku. Hmotný majetek společnosti naopak drží stálý vývoj.

Doba obratu jednotlivých sledovaných položek udává počet dní, ve kterých jsou položky drženy ve společnosti. První sledovanou položkou společnosti jsou zásoby. Tento vývoj má rostoucí trend, a to není pro společnost ideální stav. Dny obratu zásob mají čím dál delší vývoj, rozdíl mezi rokem 2018 a 2022 dosahuje až 20 dnů. Ovšem nejvyšší vzrůst tohoto ukazatele nastal v roce 2021, kdy s rozdílem od roku 2018 se zásoby držely ve společnosti o 27 dnů déle.

Splatnost pohledávek měla nejpříznivější vývoj v roce 2019, kdy byly veškeré pohledávky uhrazeny v rámci 87 dnů. Naopak nejhorší dobu obratu pohledávek je možné sledovat v tabulce č. 20 v následujícím roce 2020, kdy byly služby a zboží uhrazeny o 29 dnů déle než v předchozím roce. Pokud by se počet dnů stále navyšoval, bylo by vhodné pro společnost domluvení lepších podmínek s odběrateli, aby následně společnost nemusela pro svou činnost využívat velké množství cizích zdrojů.

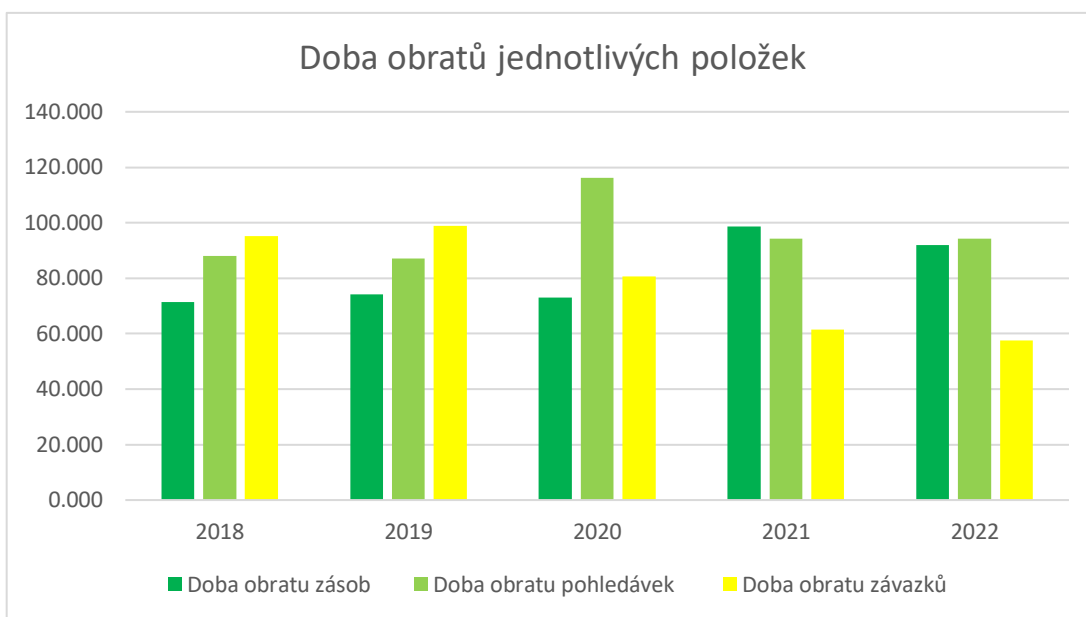
Doba obratu krátkodobých závazků má trend klesající, což není pro podnik kladným faktorem. Z hlediska tohoto ukazatele obecně usilujeme v rámci podniku o co nejdelší doby obratů po domluvě s našimi dodavateli. Nejvíce dnů na uhrazení svých krátkodobých závazků potřebovala společnost v roce 2019 a to 99 dnů. V tomto roce a roce předchozím 2018 byly doby obratů závazků oproti době obratů pohledávek ve správném poměru v závislosti na vybraném podniku. Nicméně v dalších sledovaných letech vzniká ve společnosti značný obchodní deficit, který vyjadřuje rozdíl doby obratu pohledávek a doby obratu závazků a výsledkem jsou dny, které musí společnost financovat pomocí vlastních zdrojů. Naopak příznivý vývoj z hlediska věřitelů měla společnost v roce 2022, kdy své závazky uhradila v rámci 58 dnů.

TABULKA 20: AKTIVITA PODNIKU

AKTIVITA PODNIKU	2018	2019	2020	2021	2022
Obrat celkových aktiv	0,466	0,512	0,552	0,667	0,850
Obrat dlouhodobého majetku	0,645	0,714	0,808	1,097	1,586
Doba obratu zásob	71,411	74,114	73,135	98,729	91,977
Doba obratu pohledávek	87,939	87,126	116,242	94,215	94,327
Doba obratu závazků	95,159	98,983	80,598	61,460	57,623

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 12: DOBA OBRATU JEDNOTLIVÝCH POLOŽEK

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.4.4 Analýza zadluženosti

Tento ukazatel určuje výši možného rizika, kterou podnik nese při své podnikatelské činnosti. V této podkapitole bude vybraná společnost analyzovaná z hlediska její celkové zadluženosti, míry zadlužení, úrokového krytí a doby splácení dluhů.

Celková zadluženost společnosti Sellier & Bellot a.s. dosahuje v prvních třech sledovaných letech 2018-2020 zcela vysokých hodnot, nicméně trend je klesající. Nejvyšší dluh společnost tvořila v roce 2018 a to 67, 44 %. Od té doby se ale zdatně podařilo dluh snížit celkově o necelých 12 % a v posledním sledovaném roce 2022 celková zadluženost činí 55, 66 % a tím se dostává do horního měřítko doporučených hodnot tohoto ukazatele. Tyto vysoké hodnoty jsou způsobeny zápůjčkou dlouhodobého úvěru pro mateřskou společnost. Úvěr byl pořízen v roce 2017 a splacen má být v roce 2023. Vyšší hodnoty tohoto ukazatele také způsobila výstavba automatizovaného expedičního skladu a zcela nové velkokapacitní výrobní haly, která se uskutečnila ve druhém období druhé dekády tohoto století.

Míra zadluženosti z důvodu snížení cizích zdrojů taktéž klesá. Největší rozdíl vlastního a cizího kapitálu nastal v roce 2018, kdy cizí zdroje přesáhly o dvojnásobek ty vlastní. Naopak v roce 2022 společnost Sellier & Bellot a.s. značně navýšila svůj vlastní kapitál a převis cizích zdrojů nad vlastními byl již minimální.

Úrokové krytí udává míru, do jaké jsou úroky kryty ziskem. Vývoj tohoto ukazatele je pozitivně rostoucí a pohybuje se nad rámcem doporučené hodnoty 5. K malému poklesu došlo v roce 2019, kdy

klesla i hodnota EBIT, nicméně i v tomto roce je společnost Sellier & Bellot a.s. schopna splácet své úroky.

Doba splácení dluhů určuje počet roků, za které je společnost schopna uhradit všechny své dluhy, a to za předpokladu udržení současné úrovně tvorby cash flow. I v tomto směru se společnosti Sellier & Bellot a.s. daří velmi dobře. V tabulce č. 19 můžeme pozorovat čím dál kratší dobu, za kterou je schopna splatit své dluhy.

Koeficient samofinancování poměří vlastní zdroje financování a celková aktiva společnosti. Z vypočtené tabulky č. 19 můžeme vidět, že trend tohoto ukazatele je rostoucí. I přes značnou převahu cizích zdrojů financování podnik stále více využívá vlastní kapitál.

TABULKA 21: ZADLUŽENOST PODNIKU

ZADLUŽENOST PODNIKU	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	67,44%	65,67%	60,59%	59,68%	55,66%
Míra zadluženosti	2,074	1,915	1,542	1,483	1,265
Úrokové krytí	7,39	7,17	9,95	11,14	14,76
Doba splácení dluhů	5,53	5,38	4,10	3,94	2,94
Koeficient samofinancování	32,51%	34,30%	39,28%	40,25%	44,01%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

5.5 Analýza rozdílových ukazatelů

Poslední analyzovanou částí budou rozdílové ukazatele, kde se zaměřením na vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti Sellier & Bellot a.s. a jeho poměr na celkových aktivech a celkových tržbách vybraného podniku.

5.5.1 Analýza čistého pracovního kapitálu

Nejvýznamnějším z rozdílových ukazatelů je čistý pracovní kapitál, který vyjadřuje takovou část oběžných aktiv, která je financována dlouhodobým kapitálem, tedy vlastními zdroji a dlouhodobými cizími zdroji. Výpočtem NWC je tedy rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Tento ukazatel je u sledované společnosti rostoucí. Oběžná aktiva se postupem let zvyšují a zároveň dochází k poklesu krátkodobých zdrojů. Vlastní kapitál roste, tudíž většina oběžných aktiv je financována pomocí něj.

Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech má taktéž rostoucí trend. Od roku 2018 do roku 2022 se tento ukazatel zvýšil o více než polovinu. Nicméně hodnoty zatím nedosahují vysokého počtu, ovšem pokud by neustále tento podíl rostl, mohlo by to vést společnost v budoucnu k neohospodárnému přístupu v rámci využívání kapitálu.

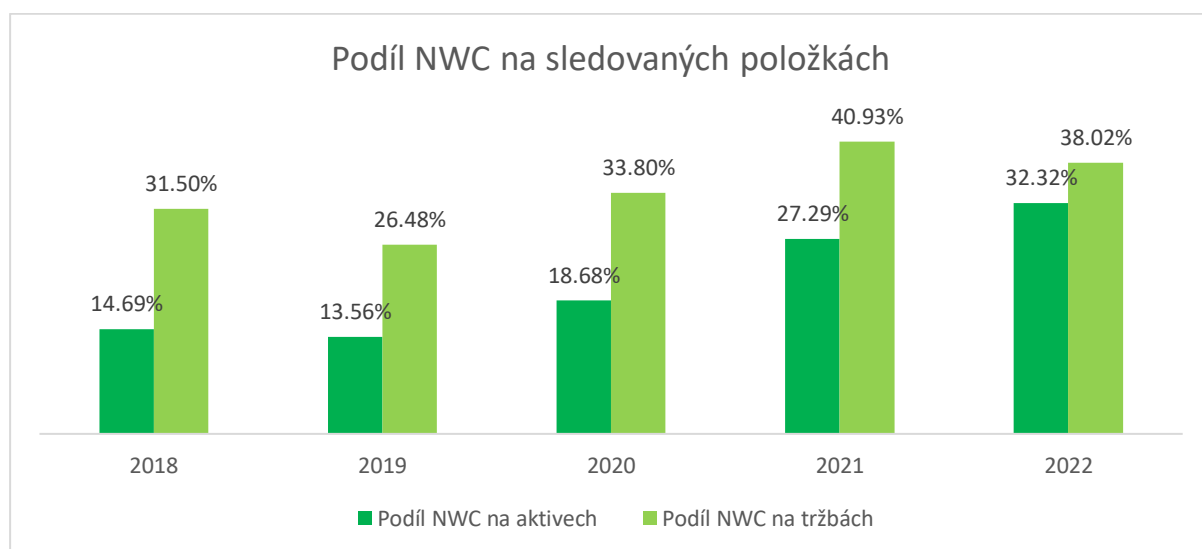
Podíl čistého pracovního kapitálu na tržbách má proměnlivý, lehce rostoucí vývoj. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2021 a to bez mála 40 %. Z hlediska budoucího vývoje společnosti je nutné ukazatel sledovat.

TABULKA 22: ROZDÍLOVÉ UKAZATELE

ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	2018	2019	2020	2021	2022
Ukazatele čistého pracovního kapitálu	1 360 470	1 140 278	1 488 183	1 992 969	2 326 134
Podíl NWC na aktivech	14,69%	13,56%	18,68%	27,29%	32,32%
Podíl NWC na tržbách	31,50%	26,48%	33,80%	40,93%	38,02%

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

GRAF 13: PODÍL NWC NA SLEDOVANÝCH POLOŽKÁCH

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

6 Vyhodnocení finanční situace společnosti Sellier & Bellot a.s. a návrh doporučení

V druhé části mé bakalářské byla provedena analýza finančního zdraví vybrané společnosti Sellier & Bellot a.s. Sledovaným obdobím bylo rozpětí v letech 2018-2022. V praktické části byly uplatněny veškeré ukazatele, které byly uvedeny a charakterizovány v teoretické části práce.

6.1 Shrnutí výsledků a návrhy doporučení

Všechna čtyři zlatá bilanční pravidla financování podniku, která mají funkci pouhého doporučení pro daný podnik, byla až na pravidlo vyrovnaní rizika splněna na jedničku. Zlaté bilanční pravidlo ukázalo, že společnost část oběžných aktiv financuje pomocí dlouhodobých zdrojů financování, což značí, že společnost Sellier & Bellot a.s. financuje svůj majetek konzervativním způsobem. Tento způsob financování je pro podnik finanční jistota, nicméně je zpravidla spojený s vyššími náklady. Pravidlo vyrovnaní rizika má za cíl převahu vlastních zdrojů nad cizími. Tímto doporučením se podnik i přes vysoké snížení cizích zdrojů financování zatím stále nedrží a vyšší převahu činí cizí zdroje financování, které jsou pro společnost mnohem levnější oproti vlastním zdrojům. Jejich vysoký nárůst byl způsoben úvěrem pro mateřskou společnost, který si na sebe společnost vzala v roce 2017. Pravidlo pari je taktéž splněno na jedničku. Jeho doporučením je vyšší převaha nebo alespoň vyrovnanost stálých aktiv vůči vlastnímu kapitálu. Vybraná společnost se tohoto pravidla drží během všech pěti sledovaných let 2018-2022. Růstové pravidlo usiluje o to, aby tempo růstu investice nepřekročilo tempo růstu tržeb. Toto pravidlo dosahuje také velmi zdařilého úspěchu a společnost Sellier & Bellot a.s. své investice úspěšně zhodnocuje.

Výsledky hospodaření vybrané společnosti se vyvíjely až na malé výjimky také velmi pozitivně. Jejich mírný pokles nastal v roce 2019 a následně v roce 2021, kdy došlo z důvodu celosvětové pandemie nemoci Covid-19 ke snížení celkových tržeb společnosti a touto skutečností byly také postiženy výsledky hospodaření mnoha podniků, včetně mé vybrané společnosti. Naopak nejvyšší hodnoty na všech úrovních výsledků hospodaření lze zaznamenat v roce 2022.

Při vertikální analýze byla v první řadě zkoumána aktiva a následně pasiva. Pro představu skladby rozvahy podniku byly vytvořeny grafy, kde lze sledovat vývoj dlouhodobého majetku, oběžných aktiv a vlastních a cizích zdrojů. U skladby aktiv od roku 2018 držel první příčku o značnou část dlouhodobý majetek, nicméně v posledních dvou letech se jeho hodnota oproti letům předchozím rapidně snížila a po malých částech ho dorovnávají oběžná aktiva, jejichž skladba sestává především z krátkodobých pohledávek a zásob společnosti. Pasiva společnosti Sellier & Bellot a.s. se skládají z velké části z cizích zdrojů, jak už bylo uvedeno u pravidla vyrovnaní rizika. V prvním sledovaném roce

2018 byla jejich výše o polovinu větší než výše zdrojů vlastních. V roce 2023 by měl být úvěr pro mateřskou společnost zcela uhrazen a cizí zdroje s vlastními se tak jistě vyrovnají. Na základě provedené vertikální analýzy byly vybrány jednotlivé položky pro horizontální analýzu rozvahy. U horizontální analýzy aktiv stojí jistě za zmínku dlouhodobý finanční majetek, který klesal ze všech položek nejvíce. Naopak nejvyšší vzrůst lze sledovat například u oběžných aktiv nebo pozemků a staveb, kde každým rokem jejich hodnota roste. Z této analýzy je tedy patrné, že společnost Sellier & Bellot a.s. využívá zdařile část svých investic do dlouhodobého hmotného majetku. Horizontální analýza pasiv ukázala největší klesající výkyvy u cizích zdrojů, kde se konkrétně nejvíce snižují dlouhodobé závazky, což činí výše zmíněný úvěr. Vlastní kapitál vybrané společnosti v posledním roce vzrostl o 7,75 % a tím zdařile dorovnával hodnotu cizích zdrojů a snižuje se tak celková zadluženost společnosti.

Vysoké procento v rámci vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty, kde základnou pro výpočet byly celkové výnosy vybrané společnosti, zdržela výkonová spotřeba, která i v rámci horizontální analýzy tohoto výkazu každým rokem procentně stoupala.

Analýza rentability zcela jasně určuje, že společnost Sellier & Bellot a.s. svůj investovaný kapitál využívá efektivně. V důsledku pandemie nemoci Covid-19 došlo v roce 2021 k mírnému poklesu tohoto ukazatele, nicméně jeho celkový vývoj je velmi pozitivní. Pro účel získávání stále vyšších hodnot tohoto ukazatele je třeba uvažovat o navýšení objemu prodeje služeb a zboží, dále uvážit růst cen a také možné snížení nákladů spojených s výrobou a tím vším navýšit zisk podniku. Doporučením by v tomto případě mohlo být také rozšíření výrobní kapacity nákupem výkonnějších strojů a tím i zvýšení produktivity práce v dané společnosti.

V rámci analýzy likvidity podniku, byla nejprve předmětem analýzy likvidita běžná. Ta se v prvních třech letech sledovaného období 2018-2020 pohybovala v rámci doporučených hodnot. V posledních dvou sledovaných letech 2021-2022 již její hodnoty přesahovaly tento rámeček. Lehký nárůst můžeme taktéž sledovat v těchto letech u pohotovosti likvidity, kde značnou výši oběžných aktiv pokrývají pohledávky. Hodnoty ukazatele okamžité likvidity se pohybují také v rozmezí doporučených hodnot. Likvidita společnosti Sellier & Bellot a.s. má tedy celkově skvělý vývoj. Ovšem v případě stále rostoucí hodnoty tohoto ukazatele nad rámec hodnot doporučených by bylo nutné provést určitá opatření ke zvýšení efektivity podniku. V případě takovém, kdy velkou část oběžných aktiv tvoří pohledávky, by bylo vhodné jejich splácení v co nejkratší době. Nápomocný k tomuto kroku může být časový plán pohledávek či například posílení jejich vymáhání například pomocí upomínek k zaplacení. Dalším řešením v případě vysokých hodnot v rámci ukazatele likvidity by bylo vhodné analyzovat

složení zásob, jelikož se v jejich celkovém objemu mohou vyskytovat položky, které již dlouho nebyly využity.

Ukazatele aktivity vybrané společnosti se vyvíjely následovně. Obrat celkových aktiv by se měl vyvíjet dle sektoru, ve kterém společnost podniká. Obecně platná doporučená hodnota je 1. Tu společnost Sellier & Bellot a.s. ani v jednom ze sledovaných let 2018-2022 nezastává, a to díky zápůjčce mateřské společnosti, která ovládla velkou sumu aktiv. Nicméně tržby se vyvíjí trendem rostoucím a ukazatel obratu aktiv se po malých krocích přibližuje doporučené hodnotě 1 a společnost tak stále více využívá svá aktiva efektivním způsobem. Doba obratu zásob udává, kolik dnů jsou zásoby společnosti drženy v rámci podniku. Vzhledem ke své podnikatelské činnosti si vybraná společnost drží nízké hodnoty obratu zásob. Ovšem v posledních dvou sledovaných letech 2021-2022 se tento ukazatel zvýšil v průměru až o 27 dnů. V tomto případě je třeba uvažovat nad množstvím držených zásob v podniku a možném snížení jejich hodnot. Dalším doporučením v zájmu snížení doby obratu zásob je navýšení tržeb společnosti. Co se týče pohledávek vůči odběratelům, společnost Sellier & Bellot a.s. zastávala nejvyšších hodnot tohoto ukazatele v roce 2020 a to téměř 117 dnů. Pokud by se vyvíjely hodnoty v takto vysokém měřítku i nadále, doporučuji vyjednání pro společnost lepších podmínek se svými odběrateli, aby v dalších letech nebylo nutné využívat ke své činnosti z hlediska tohoto faktoru velké množství cizích zdrojů financování. Doba obratu závazků společnosti dosahuje v posledních třech sledovaných letech 2020-2022 velmi nízkých hodnot. Z hlediska věřitelského lze sledovat nejlepší vývoj tohoto ukazatele v roce 2022, kdy společnost Sellier & Bellot a.s. své závazky uhradila v rámci pouhých 58 dnů. Nicméně z hlediska podniku usilujeme o co nejdelší dobu obratu závazků, nebo alespoň případnou vyrovnanost dnů s dobou obratu pohledávek, jelikož v případě vyšší doby obratu pohledávek v podstatě poskytujeme našim odběratelům úvěry zdarma. A abychom jako podnikatelé nemuseli využívat velké množství cizích zdrojů pro svou podnikatelskou činnost, je třeba se nad touto oblastí z hlediska budoucího rozvoje zamyslet.

Ukazatele zadluženosti se u vybrané společnosti pohybovaly v počátku sledovaných let v rámci zcela vysokých hodnot. Doporučeným procentuálním rozpětím celkové zadluženosti jsou hodnoty v rámci 30-60 procent. Celková zadluženost společnosti Sellier & Bellot a.s. se pohybuje nad rámeček těchto doporučených hodnot a bohužel v letech 2018-2019 vypovídá o silné zadluženosti podniku. V těchto dvou letech byly cizí zdroje financování o polovinu vyšší než vlastní zdroje společnosti. Tento negativní faktor pro vybranou společnost je z důvodu již výše zmíněného dlouhodobého úvěru následně zapůjčeného mateřské společnosti, která si pravděpodobně úvěr v tak velké výši nemohla z finančního hlediska dovolit. Pokud by se v budoucnu společnost Sellier & Bellot a.s. dostala do

podobné situace, byla by riziková z pohledu věřitelů a mohlo by pro ni být zátěží vyjednání výhodných podmínek ohledně splatnosti závazků vůči svým dodavatelům.

Hodnoty čistého pracovního kapitálu dosahovaly vysokých čísel. Společnost vlastní velké množství dlouhodobých cizích zdrojů financování a zároveň roste i její vlastní kapitál. Je tedy patrné, že velká část oběžných aktiv je financována pomocí těchto zdrojů financování.

Celkové finanční zdraví společnosti Sellier & Bellot a.s. má velmi dobrý vývoj. Je zde ovšem mnoho otázek k zamyšlení pro vybranou společnost v rámci budoucího rozvoje podniku stejně pozitivním směrem jako v období analyzovaném. Hlavním doporučením pro společnost je oblast ukazatele aktivity, kde vzniká od roku 2020 vysoký obchodní deficit, který vede vybranou společnost k vyšší míře celkové zadluženosti podniku. V ostatních oblastech je finanční vývoj společnosti stabilní a věřím, že i v budoucnosti si vybraný podnik udrží své vysoce postavené místo na trhu.

Závěr

Hlavní náplní mé bakalářské práce bylo vyhodnocení finanční výkonnosti vybraného podniku za pomoci nástrojů a metod finanční analýzy. Po nastínění problematiky tohoto tématu v rámci teoretické části následovala praktická analýza hodnocení. Sledovaným obdobím bylo 2018-2022. Pro tuto analýzu jsem si zvolila jednu z nejvýznamnějších strojírenských společností v České republice, Sellier & Bellot a.s., která sklízí podnikatelské úspěchy po celém světě. Na základě výsledků provedené analýzy byly následně shrnuty výsledky a doporučeny návrhy pro budoucí prosperitu vybrané společnosti a možné lepší pozice na trhu působení.

Značná převaha cizích zdrojů vybraného podniku výrazně ovlivňuje zlaté pravidlo vyrovnání rizika. Dále také díky této převaze společnost Sellier & Bellot a.s. vykazuje vysokou zadluženost. Tyto výkyvy jsou způsobeny především dlouhodobým úvěrem, který byl společnosti poskytnutý v roce 2017 a následně byl zapůjčen její mateřské společnosti. Úvěr by měl být splacen v roce 2023, poté bude jistě predikce vývoje z těchto faktorů mnohem příznivější.

V zájmu stále rostoucího ukazatele rentability je nutné zvážit růst cen jednotlivých produktů, dále také případné snížení nákladů spojené s výrobou a tím navýšit objem prodeje zboží a služeb nabízených vybranou společností. Otázkou k zamyšlení by v tomto případě mohlo být i rozšíření výrobní kapacity nákupem nových strojních zařízení a tím i zvýšení produktivity práce ve vybrané společnosti.

Společnost Sellier & Bellot a.s. je vysoce likvidní. V posledních dvou analyzovaných letech 2021-2022 ovšem vykazuje hodnoty nad rámec těch doporučených na své běžné a pohotovostní úrovni. Vzhledem k vysokému podílu pohledávek na oběžných aktivech by bylo na místě sjednání pro společnost lepších podmínek se svými odběrateli a dále také provést průzkum zásob, kde se mohou vyskytovat takové, které již dlouho nebyly pro výrobu využity.

Hlavní doporučení pro společnost Sellier & Bellot a.s. se týká oblasti aktivity a zde konkrétně doby obratu pohledávek a závazků. Pro vybraný podnik by bylo v budoucnu vhodné prodloužení doby splácení závazků, ovšem v zájmu udržení dobrých obchodních vztahů s dodavateli a zároveň možné vyjednání pro společnost výhodných podmínek se svými odběrateli v závislosti splácení jejich závazků vůči vybrané společnosti. Těmito opatřeními by společnost Sellier & Bellot a.s. úspěšně zabránila vzniku vysoké hodnoty obchodního deficitu a nebyla by tak nucena velké množství dnů financovat ze svých zdrojů.

Provedená finanční analýza tedy celkově znázorňuje velmi stabilní vývoj finanční situace ve vybrané akciové společnosti Sellier & Bellot a.s. a já věřím, že tento vývoj bude i nadále směřovat takovým směrem, jako doposud a její konkurenceschopnost v odvětví nebude v budoucnu v žádném směru ohrožena.

Seznam použité literatury

1. **ČIŽINSKÁ, Romana.** *Základy finančního řízení podniku.* Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0194-8.
2. **NÝVLTOVÁ, Romana a MARINIČ, Pavel.** *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy.* Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 11-14. ISBN 978-80-247-3158-2.
3. **RŮČKOVÁ, Petra.** *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 6. aktualiz. vyd. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing, 2019. s. 5-7. ISBN 978-80-271-2028-4.
4. **RŮČKOVÁ, Petra.** *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 7. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2021. s. 7-12. ISBN 978-80-271-3124-2.
5. **KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel.** *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady.* 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 25-30. ISBN 978-80-271-0563-2
6. **SCHOLLEOVÁ, Hana.** *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy.* 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 70. ISBN 978-80-271-0413-0.
7. **HÝKEL, Jindřich a DOLÍNEK, Vladimír.** *Příběh Sellier & Bellot: The Story of Sellier & Bellot: since 1825.* Žehušice: pro společnost Sellier & Bellot a.s. vydalo nakladatelství Městské knihy, [2019]. ISBN 978-80-86699-96-7.
8. **VOCHOZKA, Marek.** *Metody komplexního hodnocení podniku.* 2. aktualizované vydání. Finance (Grada). Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1701-7.

Seznam internetových zdrojů

1. Roční účetní závěrka společnosti Sellier & Bellot a.s. za rok 2018. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=59792781&subjektId=375274&spis=86545>
2. Roční účetní závěrka společnosti Sellier & Bellot a.s. za rok 2019. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=64288090&subjektId=375274&spis=86545>
3. Roční účetní závěrka společnosti Sellier & Bellot a.s. za rok 2020. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=69268109&subjektId=375274&spis=86545>
4. Roční účetní závěrka společnosti Sellier & Bellot a.s. za rok 2021. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=69268109&subjektId=375274&spis=86545>
5. Roční účetní závěrka společnosti Sellier & Bellot a.s. za rok 2022. Veřejný rejstřík a Sbírka listin [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=79342370&subjektId=375274&spis=86545>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Druhové a účelové členění výkazu zisku a ztráty	18
Obrázek 2: Uživatelé finanční analýzy	20
Obrázek 3: Metody elementární analýzy	23
Obrázek 4: Poměrové ukazatele finanční analýzy	24
Obrázek 5: Organizační struktura podniku.....	36

Seznam tabulek

Tabulka 1: Zlaté bilanční pravidlo	38
Tabulka 2: Zlaté pravidlo vyrovnání rizika.....	39
Tabulka 3: Pari pravidlo.....	40
Tabulka 4: Růstové pravidlo	41
Tabulka 5: Výsledky hospodaření podniku.....	42
Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv	43
Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv	47
Tabulka 8: Horizontální analýza aktiv.....	49
Tabulka 9: Horizontální analýza aktiv	50
Tabulka 10: Horizontální analýza aktiv	50
Tabulka 11: Horizontální analýza pasiv.....	51
Tabulka 12: Horizontální analýza pasiv	52
Tabulka 13: Horizontální analýza pasiv.....	52
Tabulka 14: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	53
Tabulka 15: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	53
Tabulka 16: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	54
Tabulka 17: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	54
Tabulka 18: Rentabilita podniku	55
Tabulka 19: Likvidita podniku	56
Tabulka 20: Aktivita podniku	57
Tabulka 21: Zadluženost podniku	59
Tabulka 22: Rozdílové ukazatele	60

Seznam grafů

Graf 1: Zlaté bilanční pravidlo	39
Graf 2: Pravidlo vyrovnání rizika	40
Graf 3: Pari pravidlo	41
Graf 4: Růstové pravidlo.....	42
Graf 5: Vertikální analýza aktiv	44
Graf 6: Skladba dlouhodobého majetku	45
Graf 7: Skladba oběžných aktiv.....	46
Graf 8: Vertikální analýza pasiv	47
Graf 9: Skladba vlastních zdrojů	48
Graf 10: Skladba cizích zdrojů.....	48
Graf 11: Vývoj okamžité likvidity	56
Graf 12: Doba obratu jednotlivých položek	58
Graf 13: Podíl NWC na sledovaných položkách	60

Seznam příloh

Příloha 1: Aktiva společnosti Sellier & Bellot a.s.	73
Příloha 2: Pasiva společnosti Sellier & Bellot a.s.	74
Příloha 3: Výkaz zisku a ztráty společnosti Sellier & Bellot a.s.	75
Příloha 4: Výkaz peněžních toků společnosti Sellier & Bellot a.s.....	76

PŘÍLOHA 1: AKTIVA SPOLEČNOSTI SELLIER & BELLOT A.S.

	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva celkem (v tis. Kč)	9 263 896	8 411 665	7 968 444	7 304 247	7 197 851
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
Stálá aktiva	6 696 151	6 029 369	5 445 484	4 438 061	3 857 496
Dlouhodobý nehmotný majetek	9 440	12 241	5 493	4 689	4 259
Ocenitelná práva	1 523	3 150	3 745	3 539	2 897
Software	1 448	2 500	3 246	3 176	1 570
Ostatní ocenitelná práva	75	650	499	363	1 327
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	4 750	7 941	598		
Poskytnuté zálohy za nedokončený DNM	3 167	1 150	1 150	1 150	1 362
Dlouhodobý majetek hmotný	2 114 099	2 190 921	2 185 584	2 176 169	2 519 992
Pozemky a stavby	536 198	542 315	574 122	582 830	885 797
Pozemky	89 085	89 137	96 230	96 169	96 229
Stavby	447 113	453 178	477 892	486 661	789 568
Hmotné movité věci a jejich soubory	1 327 581	1 420 361	1 410 645	1 347 671	1 452 700
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	31 036	24 820	18 603	12 386	6 170
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	106	106	106	106	106
Poskytnuté zálohy za DHM	118 709	59 492	10 575	58 560	19 571
Poskytnuté zálohy za nedokončený DHM	100 469	143 827	171 533	174 616	155 648
Dlouhodobý finanční majetek	4 572 612	3 826 207	3 254 407	2 257 203	1 333 245
Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	23 279	27 391	27 511	12 922	13 966
Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	4 549 333	3 798 816	3 226 896	2 244 281	1 319 279
Oběžná aktiva	2 502 070	2 324 459	2 473 845	2 824 258	3 305 383
Zásoby	856 702	886 661	894 386	1 335 376	1 563 056
Pohledávky	1 054 979	1 042 324	1 421 561	1 274 321	1 602 982
Dlouhodobé pohledávky	40	40	40	14 020	90 079
Krátkodobé pohledávky	1 054 939	1 042 284	1 421 521	1 260 301	1 512 903
Krátkodobý finanční majetek	1 876	1 853	1 914	4 184	2 201
Peněžní prostředky	588 513	393 621	155 984	210 377	137 144

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

PŘÍLOHA 2: PASIVA SPOLEČNOSTI SELLIER & BELLOT A.S.

	2018	2019	2020	2021	2022
Pasiva celkem (v tis. Kč)	9 263 896	8 411 665	7 968 444	7 304 247	7 197 851
Vlastní kapitál	3 011 561	2 884 781	3 130 281	2 940 085	3 167 981
Základní kapitál	814 000	814 000	814 000	814 000	814 000
Kapitálové fondy	-60 815	-57 512	36 999	-5 938	96 479
Fondy ze zisku	212 090	212 250	211 918	217 773	226 954
Výsledek hospodaření minulých let	1 154 971	1 146 316	1 172 132	1 101 880	974 080
Výsledek hospodaření běžného účetního období	891 315	769 727	895 232	812 370	1 056 468
Cizí zdroje	6 247 406	5 523 712	4 828 208	4 359 282	4 006 528
Rezervy	83 403	81 624	60 989	97 640	122 754
Rezerva na daň z příjmu	34 123	26 821		29 671	46 173
Ostatní rezervy	49 280	54 803	60 989	67 969	76 581
Závazky	6 164 003	5 442 088	4 767 219	4 261 642	3 883 774
Dlouhodobé závazky	5 022 403	4 257 907	3 781 557	3 430 353	2 904 525
Závazky k úvěrovým institucím	4 970 903	4 215 224	3 656 988	3 299 072	2 716 745
Dlouhodobé přijaté zálohy	14	14	14	14	14
Odložený daňový závazek	51 486	42 669	124 555	131 267	187 766
Krátkodobé závazky	1 141 600	1 184 181	985 662	831 289	979 249
Závazky k úvěrovým institucím	728 430	734 058	577 390	434 551	376 672
Krátkodobé přijaté zálohy	41 219	17 225	86 849	40 205	84 689
Závazky z obchodních vztahů	143 546	173 781	152 669	202 234	341 901
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	57 111	71 230	2 832	18 050	20 851
Závazky - ostatní	171 294	187 887	165 922	136 249	155 136
Závazky k zaměstnancům	34 949	37 821	40 239	44 488	51 548
Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	20 565	22 058	23 668	24 053	27 914
Stát - daňové závazky a dotace	11 551	13 916	7 429	4 809	5 385
Dohadné účty pasivní	16 370	25 236	20 549	25 284	35 185
Jiné závazky	87 859	88 856	74 037	37 615	35 104
Časové rozlišení pasiv	4 929	3 172	9 955	4 880	23 342
Výdaje příštích období	4 929	3 172	6 692	2 433	21 834
Výnosy příštích období			3 263	2 447	1 508

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

PŘÍLOHA 3: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY SPOLEČNOSTI SELLIER & BELLOT A.S.

	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby z prodeje výrobků a služeb (v tis. Kč)	4 299 109	4 284 914	4 381 540	4 847 917	6 084 817
Tržby za prodej zboží	19 704	21 926	21 017	21 323	32 998
Výkonová spotřeba	3 103 745	3 178 093	3 290 659	4 125 181	5 050 554
Náklady vynaložené na prodané zboží	13 266	15 515	14 285	12 195	16 990
Spotřeba materiálu a energie	2 780 467	2 820 003	2 964 104	3 773 088	4 600 464
Služby	310 012	342 575	312 270	339 898	433 100
Změna stavu zásob vlastní činnosti	18 294	-1 073	-33 228	-163 428	-185 390
Aktivace	-851 736	-867 026	-1 025 950	-995 037	-1 329 721
Osobní náklady	787 061	837 589	872 089	909 572	1 019 218
Mzdové náklady	592 311	631 713	652 241	682 844	756 919
Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a osobní náklady	194 750	205 876	219 848	226 728	262 299
Úpravy hodnot v provozní činnosti	267 119	219 744	278 558	294 236	296 850
Ostatní provozní výnosy	536 497	535 539	618 835	906 209	995 750
Ostatní provozní náklady	610 671	593 499	661 097	752 804	957 983
Provozní výsledek hospodaření	920 156	881 553	978 167	852 121	1 304 071
Výnosové úroky a podobné výnosy	236 815	217 566	186 337	159 019	122 486
Nákladové úroky a podobné náklady	161 847	147 068	122 649	98 611	94 077
Ostatní finanční výnosy	186 299	108 652	317 982	370 601	236 266
Ostatní finanční náklady	147 915	153 484	261 664	297 987	274 531
Finanční výsledek hospodaření	113 352	25 666	120 006	148 022	-9 856
Výsledek hospodaření před zdaněním	1 033 508	907 219	1 098 173	1 000 143	1 294 215
Daň z příjmů	142 193	137 492	202 941	187 773	237 747
Výsledek hospodaření po zdanění	891 315	769 727	895 232	812 370	1 056 468
Výsledek hospodaření za účetní období	891 315	769 727	895 232	812 370	1 056 468
Čistý obrat za účetní období	5 278 424	5 168 597	5 525 711	6 320 069	7 472 317

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

PŘÍLOHA 4: VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ SPOLEČNOSTI SELLIER & BELLOT A.S.

	2018	2019	2020	2021	2022
Stav peněžních prostředků (PP) a ekvivalentů na začátku účetního období (v tis. Kč)	395 443	590 389	395 474	157 898	214 561
PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI (PROVOZNÍ ČINNOSTI)					
Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním	1 033 508	907 219	1 098 173	1 000 143	1 294 215
Úprava o nepeněžní operace	197 774	154 017	207 761	226 187	275 920
Odpisy stálých aktiv (+) s vyj. zůs. Ceny a dále umoř. opr. pol. k majetku	238 281	257 176	282 382	294 970	304 681
Změna stavu opravných položek, rezerv	34 457	-31 910	2 362	6 247	781
Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv, vyúčt. do výnosů-, do nákladů +	4	-751	-16 808	214	-1 138
Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)				-15 000	
Vyúčtované nákladové úroky	-74 968	-70 498	-63 688	-60 408	-28 409
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pr.kap.	1 231 282	1 061 236	1 305 934	1 226 330	1 570 135
Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-98 714	92 902	-88 160	-319 660	-148 642
Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-) au čas. rozlišení	-160 791	99 308	-131 896	123 046	-144 642
Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-) pu čas. rozlišení	24 514	18 997	52 020	-3 416	216 706
Změna stavu zásob	37 563	-25 403	-8 284	-439 290	-220 820
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	1 132 568	1 154 138	1 217 774	906 670	1 421 379
Vyplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění DM	-161 847	-147 068	-122 649	-98 611	-94 077
Přijaté úroky	236 815	217 566	186 337	159 019	122 486
Zaplacená daň z příjmů a za doměrky za minulé období	-62 719	-153 421	-173 094	-141 664	-188 523
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	1 144 817	1 071 215	1 108 368	840 414	1 261 265
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI					
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-310 577	-335 763	-276 089	-277 699	-641 575
Příjmy z prodeje stálých aktiv	411	797	18 485	608	2 206

Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám	473 786	704 579	439 205	938 505	871 282
Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	163 620	369 613	181 601	661 414	231 913
PENĚŽNÍ TOKY Z FINANČNÍCH ČINNOSTÍ					
Dopady změn dlouhodobých, popř. krátkodobých závazků na PP a ekv.	-326 901	-750 051	-714 904	-500 755	-640 206
Dopady změn vlastního kapitálu	-786 590	-885 692	-812 641	-944 410	-928 188
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-1 113 491	-1 635 743	-1 527 545	-1 445 165	-1 568 394
Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	194 946	-194 915	-237 576	56 663	-75 216
Stav peněžních prostředků a ekvivalentů na konci účetního období	590 389	395 474	157 898	214 561	139 345

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku